

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 12-13 stycznia 2013 roku na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Finansów i Zarządzania w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Łucja Tomaszewicz – członek PKA

członkowie: prof. dr hab. Magdalena Osińska – ekspert PKA

dr hab. Bogusław Plawgo – członek PKA

mgr Łukasz Łukomski – ekspert formalno-prawny PKA

Agata Kroczyńska – ekspert ds. studenckich PKA

Krótką informacja o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzonym na Wydziale Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku. Wyżej wymieniony kierunek studiów otrzymał pozytywną ocenę jakości kształcenia, wyrażoną w Uchwale Nr 552/2007 Prezydium PKA z dnia 5 lipca 2007 r., z terminem obowiązywania do roku akademickiego 2012/2013 (szczegóły w **Załączniku nr 3**).

Wizytacja odbyła się z własnej inicjatywy Komisji w ramach harmonogramu ustalonego na rok akademicki 2012/2013. Rozpoczęcie wizytacji poprzedziło zapoznanie się członków Zespołu Oceniającego z Raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty przedstawione przez Władze Uczelni na potrzeby wizytacji, przeprowadził hospitację zajęć i wizytację bazy dydaktycznej, odbył spotkania ze studentami i pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę 1.1).

Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku została utworzona z inicjatywy Towarzystwa Edukacji Bankowej na podstawie Decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-1-0145-

179./RO/98 z 31 lipca 1998 r. oraz wpisana do rejestru niepublicznych uczelni zawodowych w dniu 27 sierpnia 1998 r. pod pozycją nr 9.

Minister Edukacji Narodowej i Sportu wydał 3 grudnia 2003 r. Decyzję nr DSW-3-4003-1218/JP/03, którą nadał Uczelni uprawnienia do prowadzenia wyższych studiów zawodowych na kierunku *Informatyka i ekonometria* w specjalności „Informatyka stosowana”.

Na ocenianym kierunku od roku akademickiego 2012/2013 realizowany jest **praktyczny profil kształcenia**, aby jak najlepiej dostosować umiejętności i kompetencje studentów i absolwentów do coraz bardziej wymagającego rynku pracy.

Misja oraz Strategia Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku na lata 2009-2012 została uchwalona 11 grudnia 2009 r. na podstawie Uchwały nr 70/2009 Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku. Strategia WSB w Gdańsku na lata 2013-2016 zostanie zatwierdzona przez Konwent w marcu br.

Misją WSB w Gdańsku jest kształtowanie przyszłości absolwentów w środowisku biznesowym. Realizacji tej misji służy przede wszystkim kształcenie o profilu praktycznym, czyli zawodowy charakter studiów i orientacja na rozwój praktycznych kompetencji studentów poprzez zaopatrywanie ich w narzędzia konkurencyjnej przewagi na rynku pracy. W projektowanie koncepcji kształcenia zaangażowani są zarówno nauczyciele akademicy i Władze dydaktyczne Uczelni, jak i przedstawiciele rynku pracy – przedsiębiorcy i praktycy biznesowego otoczenia WSB, zrzeszeni przede wszystkim w ramach uczelnianej Rady Przedsiębiorczości, tworząc programy specjalności zgodne z potrzebami rynku pracy. Jak wspomniano wyżej, nowa strategia na lata 2013-2016 będzie zatwierdzona w marcu br. Przedstawiona Zespołowi oceniającemu strategia WSB w Gdańsku, na lata 2009-2012 wypracowywana metodą Balanced-Card (BSC) opiera się na zdefiniowanych ramach strategicznych, obejmujących drogi strategiczne, interesariuszy oraz projekty strategiczne.

Dopełnieniem strategii jest „Plan wdrożenia strategii”, zawierający wykaz szczegółowych działań, budżetu i harmonogramu ich wdrażania, a także kryteriów pomiaru efektywności realizacji tych działań.

Warto podkreślić, że we wszystkich obszarach nastąpił wzrost mierników efektywności w latach 2009-2012. Wynika z tego, że Uczelnia konsekwentnie realizuje swoje cele strategiczne. Wydaje się, że strategia WSB w Gdańsku jest dobrym wzorcem decyzji strategicznych koniecznych do podjęcia w wielu szkołach wyższych.

Zaproponowanie praktycznego profilu kształcenia na wizytowanym kierunku dostosowanego do potrzeb rynku pracy stanowi o istocie jego innowacyjności.

Oferta kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* WSB w Gdańsku jest różnicowana, głównie w odniesieniu do specjalności oferowanych w ramach szeroko rozumianej informatyki. Są to specjalności: „Administrator sieci komputerowych i baz danych”, „Aplikacje i usługi internetowe”, „Inżynieria Testów Oprogramowania”, „Multimedia i grafika komputerowa”, „Sieci komputerowe i bazy danych”.

WSB w Gdańsku wdraża nowoczesne metody kształcenia w postaci zamieszczania materiałów oraz innych elementów pomocy dydaktycznych na platformie e-learningowej, które łączą zalety kształcenia konwencjonalnego z walorami kształcenia na odległość.

1.2).

Bardzo istotnym punktem całego systemu wsparcia studentów w planowaniu i wchodzeniu na rynek pracy jest prężne funkcjonowanie Rady Przedsiębiorczości, która została powołana w marcu 2010 roku. Model współpracy przedstawicieli Rady Przedsiębiorczości z WSB zawiera konsultacje programowe dla studiów wyższych i podyplomowych oraz czynny udział w prowadzeniu zajęć dydaktycznych (wykładów i

szkoleń), wspieraniu prac licencjackich i magisterskich, organizowaniu konferencji naukowych, praktyk i staży dla studentów WSB oraz podejmowanie wszelkich innych działań mających na celu kreowanie wysokiej jakości kadr.

W ramach Rady Przedsiębiorczości powołano zespoły Konsultantów Programowych, które w trakcie spotkań podjęły się pracy nad takimi zadaniami jak:

- opiniowanie programów kształcenia (tj. efektów kształcenia dla kierunków studiów, form zajęć i proporcji ćwiczeń, wykładów i konwersatoriów),
- proponowanie zmian w programie (tj. zarówno w planie jak i efektach kształcenia),
- proponowanie rozwiązań dotyczących praktycznego aspektu kształcenia,
- wypracowywanie metod wymiaru praktycznego w kształceniu,
- dostosowanie programów nauczania do potrzeb rynku pracy (np. poprzez proponowanie nowych specjalności),
- wypracowywanie standardów i kryteriów oceny projektów o charakterze praktycznym.

Udział interesariuszy wewnętrznych w opracowywaniu koncepcji kształcenia zapewniony jest poprzez bezpośredni wpływ nauczycieli akademickich a także studentów wynikający z samego procesu kształcenia. Przedstawiciele tych grup biorą udział w pracach organów kolegialnych (Konwent, Senat, Rada Wydziału) a także ciał i organów bezpośrednio przygotowujących koncepcję kształcenia (przede wszystkim Rada programowa Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia).

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1.1)

Strategia rozwoju Uczelni jest wzorowo przygotowana i właściwie realizowana. Kształcenie o profilu praktycznym odzwierciedla misję Uczelni, którą jest kształtowanie przyszłości jej absolwentów w środowisku biznesowym.

1.2)

W przygotowywaniu efektów kształcenia wykorzystywano doświadczenie płynące zarówno od interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, jest w pełni satysfakcjonująca i powinna być dalej pogłębianą.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1).

W obecnym okresie efekty kształcenia realizowane są dwutorowo. Po pierwsze, poprzez standardy kształcenia obowiązujące dla kierunku *Informatyka i ekonometria* na latach studiów od drugiego roku wzwyż, a po drugie, poprzez Krajowe Ramy Kwalifikacji dla pierwszego roku studiów. Ocena Zespołu przebiegała zatem w obu tych obszarach.

I. Ocena efektów kształcenia realizowanych według standardów

W zakresie standardów kształcenia można stwierdzić, że zapewniają one uzyskanie spodziewanych efektów kierunkowych realizowanych za pomocą przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Sylwetka absolwenta kierunku realizowana według standardów wskazuje, że po ukończeniu tego kierunku studenci będą potrafili m.in.:

- tworzyć i administrować serwerami WWW,
- projektować bazy danych,
- projektować oprogramowania,
- testować aplikacje internetowe i wdrażać ich poprawki,
- tworzyć animacje z wykorzystaniem obiektowych języków skryptowych.

Sylwetka absolwenta kierunku Informatyka i ekonometria odnosi się do efektów realizowanych w ramach przedmiotów kierunkowych z zakresu informatyki oraz przedmiotów specjalnościowych (także nastawiony na informatykę). W sylwetce brakuje informacji o przygotowaniu absolwenta do pracy w biznesie, zwłaszcza w zakresie wykonywania różnego typu analiz gospodarczych, na co zwraca się uwagę w standardach kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria*. Efekty kształcenia dotyczące przedmiotów niosących treści podstawowe i kierunkowe są jednak realizowane w zakresie wymaganym przez standardy, dlatego też Zespół Oceniający stwierdził, iż kształcenie na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzonym przez Wyższą Szkołę Bankową w Gdańsku spełnia wymagane standardy, określone w Załączniku nr 39 do Rozporządzenia MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. Zespół Oceniający ***zwrócił jednak uwagę na fakt, że proponowana i prowadzona oferta specjalności zbyt mocno zmierza w kierunku kształcenia informatycznego, pomijając na poziomie specjalności aspekty ekonomiczne określone w kanonie kierunku.***

II. Ocena efektów kształcenia zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji

W opisie kierunku WSB zadeklarowała umiejscowienie kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* jako studiów międzyobszarowych o profilu praktycznym w obszarach nauk społecznych i nauk ścisłych. W opisie sylwetki absolwenta kierunku za pomocą efektów kształcenia zadeklarowano interdyscyplinarny charakter kierunku *Informatyka i ekonometria*, który łączy wiedzę i umiejętności z zakresu ekonomii i informatyki.

W Raporcie samooceny stwierdzono, że w celu dostosowania kształcenia do dynamiki rynku pracy, Uczelnia przygotowała system opracowywania programu kształcenia oraz jego stałej weryfikacji. Do głównych struktur systemu należą: Rada Programowa oraz Komisja ds. Jakości Kształcenia. Wskazano także jakie cele i zadania ma każde z powołanych ciał, które rozpoczęły wspólne prace w styczniu 2011 r. Przedstawiony został opis możliwości zatrudnienia absolwentów kierunku, który jest dostępny m.in. w informatorze dla kandydatów na studia. Kierunek jest prowadzony w taki sposób, aby możliwości zatrudnienia absolwentów były ukierunkowane raczej na sektor IT. Władze Uczelni stwierdziły w rozmowie z Zespołem Oceniającym, że absolwenci wizytowanego kierunku nie mają problemu ze znalezieniem pracy, co potwierdzili także pracownicy podczas spotkania z ZO PKA. Jest to związane m.in. z przystąpieniem WSB Gdańsk do Pomorskiego Klastra Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych ICT - Interizon. Jednym z celów założonej współpracy z Klastrem jest stałe monitorowanie aktualności efektów kształcenia do potrzeb rynku, stała ich weryfikacja, proponowanie adekwatnych do zmian na rynku propozycji w programach, specjalnościach oraz efektach kształcenia.

Uczelnia przygotowała kierunkowe efekty kształcenia dla kierunku *Informatyka i ekonometria* oraz matrycę powiązań tych efektów z poszczególnymi rodzajami zajęć. Przygotowane zostały także nowe sylabusy przedmiotów. Liczba efektów kierunkowych jest umiarkowana i wiąże się z kanonem kierunku *Informatyka i ekonometria*. Efekty kierunkowe dotyczą w znacznej części aspektów ekonomicznych:

- w zakresie wiedzy (K_W01-K_W06 oraz K_W13-K_W15),
 - w zakresie umiejętności (K_U01-K_U07)
- oraz informatycznych
- w zakresie wiedzy (K_W07-K_W12),
 - w zakresie umiejętności (K_U08-K_U16).

Efekty sformułowane zostały w sposób merytorycznie poprawny. Drobne uwagi można mieć do sformułowania „potrafi oszacować parametry modelu oraz dokonać weryfikacji ekonomicznej i ilościowej modelu ekonometrycznego”, bowiem w modelu ekonometrycznym dokonuje się weryfikacji ekonomicznej oraz statystycznej (nie zaś ilościowej).

Ponadto opracowano efekty specjalnościowe dla dwóch spośród pięciu oferowanych specjalności, tj. „Grafika i multimedia” oraz „Administrator baz danych”. Niektóre efekty specjalnościowe są sformułowane w wąski sposób, tak że w macierzy powiązań występuje tylko jeden przedmiot, który realizuje ten efekt. W przypadku efektów specjalnościowych jest to jednak uzasadnione.

W tabeli odniesień efektów kierunkowych i specjalnościowych do efektów obszarowych dla kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzonego w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku wskazano na odniesienie do poszczególnych efektów obszarowych z zakresu nauk społecznych, oznaczonych symbolem S i nauk ścisłych, oznaczonych symbolem X. Proporcje odpowiednich obszarów – 60% nauki społeczne i 40% nauki ścisłe - odpowiadają interdyscyplinarnemu charakterowi studiów.

W ocenie Zespołu ekspertów PKA zaprezentowane efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dotyczą kanonu studiów kierunku *Informatyka i ekonometria*, zaś efekty specjalnościowe opracowane dla dwóch wymienionych specjalności wyraźnie różnicują wiedzę i umiejętności absolwentów. Konieczne jest opracowanie przez Uczelnię efektów kształcenia na pozostałych specjalnościach. Nazwy specjalności skierowanych do kandydatów na studia mogą być w obecnym kształcie nieco mylące dla studentów. Dotyczy to szczególnie specjalności „Grafika i multimedia”, realizującej pewne aspekty artystyczne, jak również specjalności „Inżynieria oprogramowania” i „Inżynieria Testów Oprogramowania”, mających wyraźne odniesienia techniczne i inżynierskie.

Zaproponowane przez Uczelnię kierunkowe efekty kształcenia są możliwe do realizacji. Odbyna się to za pomocą proponowanych modułów przedmiotów, zarówno na poziomie przedmiotów podstawowych i kierunkowych, jak i na poziomie przedmiotów specjalnościowych. Na profilu praktycznym szczególnego znaczenia nabierają praktyki studenckie oraz zajęcia o charakterze praktycznym i realizowane tam efekty. Efekty te o charakterze pogłębienia umiejętności oraz kompetencji powinny być szczególnie wyeksponowane.

Zespół Oceniający zwrócił uwagę, że władze Uczelni kładą duży nacisk na zorganizowanie i sprawne funkcjonowanie praktyk studenckich, które stanowią integralną część programu studiów, ich odbycie jest jednym z warunków uzyskania dyplomu Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku. Celem praktyk zawodowych jest wzbogacenie wiedzy teoretycznej o praktyczną znajomość zagadnień związanych ze studiowaną specjalnością. Dla poszczególnych specjalności realizowanych na kierunku *Informatyka i ekonometria* przygotowane zostały odrębne programy praktyk. W programach tych występuje część wspólna dla wszystkich specjalności, a także część specyficzna dla danej specjalności. **Brak jest natomiast oddzielnie wyspecyfikowanych efektów dla praktyk, które są immanentną częścią programu kształcenia.**

Efekty kształcenia są publikowane na stronie internetowej <http://www.wsb.pl/gdansk/>, przy czym informacje ogólne mają charakter marketingowy i są podawane w postaci haseł oraz informatora dla kandydatów na studia. Informacje na temat efektów oraz programów studiów są dla studentów dostępne w extranecie, po zalogowaniu się.

2.2).

W ocenie Zespołu kierunkowe i specjalnościowe efekty kształcenia zaproponowane przez Wyższą Szkołę Bankową w Gdańsku są zrozumiałe dla studenta. Studenci potrafili je zdefiniować.

Podczas spotkania ze studentami stwierdzono, że przedstawione w Raporcie samooceny zakładane efekty kształcenia odpowiadają obecnie funkcjonującemu procesowi kształcenia. Sformułowane efekty pozwalają na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Przykładowo w zakresie wiedzy określono następujący efekt: „ma wiedzę dotyczącą teorii wartości pieniądza w czasie oraz przepływów pieniężnych (renty, kredyty, lokaty, leasing, akcje, obligacje)”. Uzyskanie odpowiedzi na pytania dotyczące poszczególnych instrumentów rynku finansowego nie stanowi żadnego problemu. Przykład efektu w zakresie umiejętności „potrafi pisać, uruchamiać i testować programy w wybranym środowisku programistycznym” również wskazuje na łatwą możliwość sprawdzenia stopnia nabycia tejże umiejętności.

2.3).

Warunkiem zaliczenia zajęć jest: obecność na zajęciach, zaliczenie sprawdzianów kontrolnych oraz, jeżeli plan studiów lub program przedmiotu to przewiduje, przygotowanie i złożenie w wyznaczonym terminie oraz uzyskanie pozytywnych ocen z prac zaliczeniowych. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń z tego przedmiotu. Sposób kontroli wiedzy określa plan studiów i program nauczania (sylabus). Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się dwutorowo, zważywszy na obowiązywanie dwóch systemów kształcenia: opartego na standardach oraz zgodnego z KRK. W sylabusach przedmiotów wskazane są sposoby weryfikacji efektów, takie jak egzaminy, zaliczenia, projekty itp. Są one dostosowane do charakteru przedmiotu i z punktu widzenia studenta zrozumiałe. Obejmują wszystkie efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, a także wszystkie etapy kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria*.

Zakończeniem nauki przedmiotu jest uzyskanie zaliczenia lub oceny oraz punktów ECTS, wyrażających poziom pracy włożonej w opanowanie określonego zakresu kompetencji. Dziekan przed rozpoczęciem semestru określa przedmioty kończące się zaliczeniem. Uzyskanie liczby punktów ECTS, określonej programem studiów, jest warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego.

Praca dyplomowa jest przygotowywana pod kierunkiem promotora wybranego przez studenta. Promotorem i recenzentem pracy może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora. Temat pracy jest zatwierdzany przez promotora i powinien być zgodny z kierunkiem studiów, specjalnością oraz zainteresowaniami naukowymi studenta. Każda praca dyplomowa jest sprawdzana przez system antyplagiatowy „Plagiat”, a wyniki działania systemu są przekazywane promotorowi. Pozytywna ocena pracy dyplomowej jest warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego. Student zobowiązany jest złożyć oświadczenie o przestrzeganiu praw autorskich. Aby zostać dopuszczonym do egzaminu dyplomowego, student powinien uzyskać zaliczenia i zdać egzaminy przewidziane planem studiów, jego praca dyplomowa powinna zostać pozytywnie oceniona przez promotora i recenzenta, a także

złożyć kartę obiegową w dziekanacie. Dziekan powołuje komisję egzaminacyjną w składzie: przewodniczący, promotor oraz recenzent. Przewodniczącym komisji może być dziekan, prodziekan lub wskazany przez dziekana nauczyciel akademicki, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w dwóch etapach: egzamin kierunkowy, podczas którego student odpowiada na pytanie z zakresu kierunku studiów (jedno pytanie losowane ze zbioru 20 pytań), a także obrony pracy dyplomowej, w trakcie której promotor i recenzent zadają studentowi po jednym pytaniu z problematyki pracy dyplomowej. Analiza pytań kierunkowych wskazuje na 100 procentową jednostronność tych pytań z zakresu przedmiotów informatycznych, np. Podstawowe typy i struktury danych w językach programowania, Przegląd podstawowych instrukcji języków imperatywnych, Sposoby przechowywania i kodowania informacji w komputerze itp. Pytania te w żadnym przypadku nie pozwalają na sprawdzenie wiedzy kierunkowej w zakresie kanonu kierunku *Informatyka i ekonometria*. **Należy dokonać rewizji zarówno zakresu, jak i liczby tych pytań.**

Także tematyka prac licencjackich była na ogół związana z informatyką i odpowiadała prowadzonym przez Uczelnię specjalnościom. Tematy nie zawsze były związane z kanonem kierunku, np. „Fotografia krajobrazowa i komputerowa obróbka zdjęć” czy „Efekty filmowe - Adobe After Effects”. Wybrane prace licencjackie były realizowane w ramach transferu wiedzy w ramach współpracy z przedsiębiorstwami. Przykładowe tematy prac: „Grafika komputerowa – tworzenie i zastosowanie grafiki użytkowej”; „Specyfikacja i rozwój języka filmowego na przełomie lat 1895-2009”; „Grafika w reklamie”; „Modyfikacja i ocena programu zarządzania firmą z wykorzystaniem języka UML”. Generalnie merytoryczna ocena treści analizowanych prac jest pozytywna.

Egzamin dyplomowy jest zakończony z wynikiem pozytywnym, jeśli student uzyskał oceny pozytywne z egzaminu kierunkowego i obrony pracy dyplomowej. Na końcową ocenę studiów składają się wszystkie oceny z egzaminów i zaliczeń przedmiotów, ocena pracy dyplomowej oraz ocena z egzaminu dyplomowego. Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie pozytywnych wyżej wymienionych ocen.

Zespół Oceniający dokonał analizy prac przejściowych z wielu przedmiotów (m.in. Analiza matematyczna, Sieci komputerowe, Bazy danych, Programowanie komputerów, Serwery baz danych, Ekonometria). Uczelnia przedstawiła do wglądu Zespołu sprawdzone prace z niektórych przedmiotów, zaś z wielu przedmiotów uzyskano tylko zestawy niesprawdzone.

Generalnie ocena prac przejściowych jest dobra. Zespół Oceniający uważa jednak, że aby prace te sprzyjały właściwej ocenie osiągniętych przez studenta efektów kształcenia, większą uwagę należy przywiązać do przejrzystości standaryzacji kryteriów oceny.

Uczelnia prowadzi analizę ocen z przedmiotów zaliczanych w każdym semestrze oraz analizę ocen końcowych na dyplomach. Analiza protokołów egzaminacyjnych wskazuje, że studenci zaliczają przedmioty w pierwszym i w drugim terminie. Dla przykładu w roku akademickim 2010/11 na studiach stacjonarnych z przedmiotu Makroekonomia w pierwszym podejściu zaliczyło 35 osób uzyskując oceny od 3,0 do 4,0 zaś 15 osób w drugim terminie. Kilka osób, które nie podchodziły do egzaminu zostało skierowanych na powtarzanie roku. Z przedmiotu Analiza matematyczna (rok 2010/11), studia stacjonarne, w pierwszym podejściu zaliczyło 18 osób, 4 osoby otrzymały ocenę ndst, zaś 33 osoby nie przystąpiły do egzaminu. W drugim podejściu zaliczyło egzamin 11 osób. Liczba ocen ndst wynosiła 4. Przedmiot Analiza systemów informatycznych na studiach stacjonarnych w pierwszym podejściu zaliczyło 16 osób na 22 ogółem, zaś 6 osób zaliczyło w drugim terminie. Struktura ocen semestralnych nie budzi większych zastrzeżeń. Struktura ocen na dyplomie była następująca w roku ak. 2010/11: 3 oceny bdb; 11 - db plus; 38 db; 14 dost. plus i 7 ocen dost. W roku

2011/12 struktura ta była następująca: 5 ocen bdb; 7 ocen db plus; 29 db; 8 dost. plus i 2 oceny dost.

Poddane oglądowi karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu pozwoliły na stwierdzenie, że są one prowadzone poprawnie. W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego, natomiast w kilku wybranych losowo teczkach studentów brakowało potwierdzenia doręczenia decyzji o przyjęciu na studia.

Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że sporządza się je poprawnie.

W opisach przedmiotów (sylabusach) istnieją informacje na temat form i sposobów zaliczenia przedmiotu. W opisach przedmiotów brakuje informacji o tym jaką porcję wiedzy, umiejętności i kompetencji student powinien przyswoić sobie, aby zaliczyć przedmiot na ocenę dostateczną, dobrą czy też bardzo dobrą. Na podstawie analizy prac przejściowych można stwierdzić, że zawierają one pytania odpowiadające zakresowi danego przedmiotu. W przypadku prac dyplomowych, stwierdzono, że oceny tych prac są na ogół obiektywne.

Studenci uważają, że sposób i system weryfikacji efektów kształcenia (w tym umiejętności praktycznych) jest prawidłowy. Studenci zaliczają przedmioty w formie kolokwii pisemnych, projektów, egzaminów pisemnych oraz egzaminów ustnych. W opinii studentów wybrana forma (poszczególnych przedmiotów) weryfikacji wiedzy jest odpowiednia i umożliwia najlepszy z możliwych sposobów sprawdzenia nabytej przez nich wiedzy i umiejętności.

Na analizowanym kierunku studiów Uczelnia nie prowadzi zasadniczo pełnego kształcenia na odległość, ale oferuje szereg kursów dostępnych na platformie e-learningowej moodle. Prowadzący niektóre przedmioty, pomimo tradycyjnej formy kształcenia, takiej jak wykład i ćwiczenia, korzystają z platformy e-learningowej zalecając uzupełnienie materiału, wykonanie określonych zadań i przesłanie rozwiązań za pomocą moodle. Liczba godzin zajęć prowadzonych w wersji na odległość wykorzystuje pulę czasu przeznaczonego na pracę własną studentów. Dotyczy to zwłaszcza przedmiotów informatycznych (Bazy danych, Programowanie komputerów), które wymagają wykonania pewnych projektów, fragmentów oprogramowania etc. ***Studenci zaakcentowali podczas spotkania, iż powinien być położony jeszcze większy nacisk na przedmioty kierunkowe – za taki przedmiot uważają Bazy danych, który w chwili obecnej w znacznej części realizowany jest na platformie e-learningowej (studenci uważają, że powinno być więcej zajęć z prowadzącym).***

Generalnie w czasie spotkania i rozmów podczas hospitacji, ***studenci zwracali uwagę na zbyt małą liczbę godzin zajęć bezpośrednich, gros zadań jest rozwiązywanych za pomocą platformy elektronicznej – moodle.***

Odsiew na kierunku *Informatyka i ekonometria* prowadzonym na Wydziale Finansów i Zarządzania WSB w Gdańsku wynosił 141 osób na 3 latach studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Przyczyną największego odpadu, liczącego aż 103 studentów była rezygnacja ze studiów, przy czym najliczniej rezygnowali ze studiów studenci I roku studiów. Kolejnymi przyczynami odsiewu były: brak zaliczenia semestru (24 osoby), brak opłat (12 osób) oraz inne przyczyny (2 osoby).

System oceny efektów kształcenia został zapisany w nowych sylabusach przedmiotów. Wszelkie informacje na temat wymogów przedmiotu, konsultacji oraz warunków zaliczenia są podawane przez prowadzących na pierwszych zajęciach. Niezbędne materiały są przekazywane studentom przez prowadzących zajęcia także drogą mailową lub na platformie

moodle. W extranecie po zalogowaniu dostępne są wszystkie informacje, niezbędne dla studentów.

2.4).

Biuro Karier posiada uprawnienia do prowadzenia pośrednictwa pracy na mocy certyfikatu nr 110/1a wydanego w 2003 przez Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej, od dnia 12.03.2009 działające na podstawie certyfikatu nr 110, wydanego przez Marszałka Województwa Pomorskiego. Powstało, aby wspierać studentów i absolwentów w wejściu na rynek pracy oraz pomóc im w znalezieniu zatrudnienia, odpowiadającego ich kwalifikacjom i aspiracjom. Biuro Karier WSB Gdańsk współpracuje z Biurami pozostałych Wyższych Szkół Bankowych z uczelniami na terenie Trójmiasta oraz z Ogólnopolską Siecią Biur Karier, z którymi wymienia się doświadczeniami w celu doskonalenia jakości świadczonych usług. Biuro Karier WSB Gdańsk współpracuje z Biurami pozostałych Wyższych Szkół Bankowych z uczelniami na terenie Trójmiasta oraz z Ogólnopolską Siecią Biur Karier, z którymi wymienia się doświadczeniami w celu doskonalenia jakości świadczonych usług. Do podstawowych zadań Biura Karier należy: organizacja praktyk zawodowych, aktywne poszukiwanie ofert pracy dla studentów i absolwentów, pomoc w nawiązywaniu kontaktu z pracodawcami, prowadzenie bazy danych ofert pracy stałej i czasowej, organizacja cyklicznych warsztatów z zakresu przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej, a także przeprowadzanie testów predyspozycji zawodowych interpretowane przez doradcę zawodowego.

W zakresie badania losów absolwentów w ramach realizowanego przez Uczelnię projektu *Pomorski Port Edukacji i Praktyki – Program Rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku* zostały zrealizowane cztery badania losów absolwentów: w czwartym kwartale 2009 roku; w pierwszym kwartale 2011 r.; w czwartym kwartale 2011 r. oraz na początku drugiego kwartału 2012 r. Głównym celem badań było uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku na rynku pracy. Ważnym celem badania było również dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy poprzez śledzenie losów zawodowych absolwentów, z uwzględnieniem tego, czy podejmują oni pracę zgodną z profilem i poziomem wykształcenia oraz w jakim stopniu przydatna jest im wiedza i umiejętności zdobyte w czasie studiów. Na podstawie uzyskanych wyników przygotowano rekomendacje, które zostały w większości wdrożone. Przede wszystkim zalecana była większa promocja działań Biura Karier wśród studentów oraz rozwój Biura Karier w kontekście współpracy z pracodawcami. W tym celu m.in. zacieśniono współpracę z pracodawcami powołując Radę Przedsiębiorczości. W związku z tym, że badania te realizowane były jeszcze przed obowiązkiem jaki nakłada na uczelnię znowelizowana Ustawa Prawo o Szkolnictwie Wyższym, potraktowano te badania jako pilotaż. Pozwoliło to tak zmodyfikować pytania, aby można było dokonać analizy w jakim stopniu i jak oceniają absolwenci jakość wiedzy zdobytej podczas studiów, oraz z jakich elementów korzystają w pracy zawodowej. Ponadto w następnych badaniach uwzględnione zostanie zbadanie szczegółowo powodów trudności znalezienia pracy przez absolwentów WSB. Wyniki pozwolą ukierunkować działania podejmowane na rzecz upracticznienia kształcenia w sposób przynoszący korzyści zarówno pracodawcom, jak i studentom i absolwentom.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Analiza prac licencjackich a także przejściowych – etapowych przedstawiona jest powyżej w p. 2.3.

2.5).

Podczas poprzedniej wizytacji zwrócono uwagę na niekonkretne tematy prac dyplomowych. Zespół oceniający przeanalizował tematykę prac dyplomowych z ostatnich trzech lat i stwierdził, że sformułowania tematów są konkretne i mają charakter praktyczny, jednak dryfują one zdecydowanie w kierunku informatyki, pomijając ekonometrię i ekonomiczne aspekty rozwiązań informatycznych.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

2.1)

I. Ocena spełnienia efektów wymaganych przez standardy kształcenia

Zespół Oceniający stwierdził spełnienie przez Wydział Finansów i Zarządzania wymaganych standardów, określonych w Załączniku nr 39 do Rozporządzeniu MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. Realizowane specjalności studiów nie zawsze wpisują się w kanon kierunku *Informatyka i ekonometria*.

II. Ocena efektów kształcenia zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji

W opisie kierunku WSB w Gdańsku zadeklarowała umiejscowienie kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* jako studiów międzyobszarowych o profilu praktycznym w dwóch obszarach: nauk społecznych oraz nauk ścisłych.

Efekty kierunkowe są zgodne z kanonem studiów na kierunku *Informatyka i ekonometria*, zaś efekty specjalnościowe pozwalają zróżnicować wiedzę i umiejętności absolwentów poszczególnych specjalności. Należy uzupełnić efekty specjalnościowe dla tych specjalności, dla których nie zostały jeszcze opracowane. Niektóre spośród proponowanych specjalności studiów zawierają elementy artystyczne lub inżynierskie, co wykracza poza przyjęte obszary studiów. Wymaga to dokonania odpowiedniej rewizji i uzupełnienia.

Studenci uważają, że program kształcenia umożliwia nabycie większości kompetencji zarówno teoretycznych, jak i praktycznych niezbędnych na rynku pracy.

2.2)

W opinii Zespołu Oceniającego zaproponowane kierunkowe i specjalnościowe efekty kształcenia są sformułowane przejrzysto, są zrozumiałe dla studentów i potrafili oni je zdefiniować.

2.3)

Zasady oceniania studentów określone są w regulaminie studiów oraz w dokumencie „Standardy pisania prac licencjackich i magisterskich”. Sposoby kontroli wiedzy określa plan studiów i programy nauczania (sylabusy) poszczególnych przedmiotów. Ocena obejmuje wszystkie efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także wszystkie etapy kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria*. Poszczególne elementy systemu weryfikacji efektów są dostępne dla studenta. Zespół Oceniający stwierdził jednak, że pytania na egzaminie dyplomowym nie pozwalają na sprawdzenie wiedzy kierunkowej w zakresie kanonu kierunku *Informatyka i ekonometria*. Należy dokonać rewizji zarówno zakresu, jak i liczby tych pytań.

2.4)

W WSB w Gdańsku funkcjonuje Biuro Karier, które zajmują się m.in. organizacją praktyk zawodowych oraz aktywnym poszukiwaniem ofert pracy dla studentów i absolwentów. W zakresie badania losów absolwentów w latach 2009-2012 przeprowadzone zostały badania pilotażowe w ramach realizowanego przez Uczelnię projektu *Pomorski Port Edukacji i Praktyki – Program Rozwoju Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku*. Na podstawie uzyskanych wyników przygotowano rekomendacje, które zostały w większości wdrożone. Będą one pomocne przy badaniu losów absolwentów wynikającym z wymogów ustawowych.

2.5)

Tematy pracy dyplomowych są konkretne i aplikacyjne, co stanowi istotną zmianę w stosunku do zaleceń z poprzedniej wizytacji, jednak są zbyt mocno nakierunkowane na aspekty informatyczne.

Kryterium 3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

3.1).

Zgodnie z § 20 ust. 1 pkt. 4 Statutu Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku, nadanego Uchwałą nr 5/20/2012 Zarządu Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia Sp. z o. o. z dnia 20 czerwca 2012 r., do kompetencji rady wydziału należy uchwalanie planów studiów i programów nauczania, realizowanych na wydziale (Uchwała nr 8/2012 Rady Wydziału Finansów i Zarządzania Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie zatwierdzenia planów i programów studiów pierwszego i drugiego stopnia na rok akademicki 2012/2013).

Oceniając program studiów z punktu widzenia dopasowania przedmiotów i ich treści do założonych celów i efektów kształcenia można stwierdzić, że generalnie umożliwia on uzyskanie przez studenta założonych ogólnych efektów kształcenia. W nowych planach i programach studiów „obcięto” jednak liczbę godzin kształcenia studentów w stosunku do obowiązujących wcześniej standardów. Dotyczy to zwłaszcza przedmiotów podstawowych takich jak: ekonomia (na studiach stacjonarnych było 75 godzin, jest 60 godzin; na studiach niestacjonarnych było 75 godz. jest 30 godz.), finansów (było 45 godz. jest 30 razem z zarządzaniem), czy zarządzania (było 45 godz. jest 30 razem z finansami). Budzi to pewne wątpliwości co do możliwości realizacji w pełni efektu K_W15 „ma wiedzę o strukturach ekonomicznych w skali krajowej i międzynarodowej i relacjach między nimi”. Większość zadeklarowanych efektów znajduje jednak pokrycie w proponowanym programie studiów. Konstrukcja programu kształcenia odnosi się także do czasu poświęconego na studiowanie zarówno z udziałem nauczyciela (bezpośrednim lub pośrednim), jak i samodzielnie. W uzupełnieniu dokumentacji przedstawiono zestawienie porównawcze realizacji treści programowych określonych standardami kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* studentów immatrykulowanych w roku akademickim 2011/12 i 2010/11. Wynika z niego, że w WSB w Gdańsku realizowanych jest 255 godzin przedmiotów z grupy podstawowych, co daje łącznie 28 pkt. ECTS oraz 480 godz. przedmiotów kierunkowych wymaganych w standardach, którym przypisano 49 pkt ECTS.

Studenci starszych roczników (II i III rok) w ramach studiów stacjonarnych realizują 2014 godzin, natomiast w ramach studiów niestacjonarnych – 1234 godziny. W przypadku

kształcenia według obowiązujących do 2012 roku standardów MNiSW podany wymiar godzin jest wystarczający.

Z kolei studenci pierwszego roku studiów, którzy rozpoczęli naukę w r. ak. 2012/13 mają do zrealizowania w całym programie na studiach stacjonarnych zajęcia w wymiarze 1400 godzin, natomiast na studiach niestacjonarnych – 870 godzin zajęć dydaktycznych. Z punktu widzenia globalnej liczby godzin, która zgodnie z obowiązującym prawem, powinna wahać się w przedziale od 4500 do 5400, liczba ta jest zbyt niska. Wprawdzie na kierunku *Informatyka i ekonometria* niektóre zajęcia bezpośrednie mają formę konsultacji projektowych, co łącznie stanowi 200 godzin, ale uwzględnienie tej liczby pozwala na uzyskanie 1600 godz. bezpośrednich na studiach stacjonarnych i 1070 godz. na studiach niestacjonarnych. ***Doliczenie również czasu trwania egzaminów, bądź zaliczeń zadaniem ZO nie gwarantuje spełnienia warunku przynajmniej 50% realizacji programu studiów w formie kontaktu bezpośredniego z prowadzącym (por. definicja studiów stacjonarnych, art. 2.1., pkt 12 Ustawy prawo o Szkolnictwie Wyższym), co zostało zadeklarowane w Raporcie samooceny. Zmiany dokonane w stosunku do dotychczas obowiązujących standardów przekraczają ponadto warunek 30%.***

Kształcenie na studiach I stopnia na kierunku *Informatyka i ekonometria* trwa 6 semestrów do których doliczyć należy 6 tygodni praktyk w ujęciu dotychczasowym, bądź 12 tygodni praktyk w nowo obowiązującym programie studiów. Oferta zajęć obejmuje głównie takie formy jak: wykłady, ćwiczenia, seminaria, i lektoraty, co nie zawsze w pełni pozwala realizować efekty kształcenia zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych. Obecność praktyk w programie studiów oraz licznych zajęć o charakterze projektowym, choć nie zawsze znajduje to wyraz w sylabusach, pozwala stwierdzić, że prowadzone zajęcia są zróżnicowane, choć warto jeszcze to bardziej wyraźnie podkreślić w programie i planie studiów. Na pierwszym roku studenci realizują przedmioty kształcenia ogólnego oraz przedmioty podstawowe. Drugi rok studiów obejmuje także przedmioty kierunkowe oraz specjalnościowe i specjalizacyjne, które przeważają w czasie trzeciego roku studiów. Od piątego semestru studenci rozpoczynają także przygotowanie pracy dyplomowej.

Uczelnia przyjęła praktyczny profil kształcenia, zatem zajęcia o charakterze ćwiczeniowym, konwersatoryjnym i laboratoryjnym stanowią największy udział (ok 60%) w ogólnej liczbie godzin, co ułatwia osiągnięcie zakładanych praktycznych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla profilu praktycznego, odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej i umożliwiają bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów (np. zajęcia w laboratorium komputerowym, zajęcia o charakterze ćwiczeniowym i projektowym).

W programie studiów założono, iż elastyczność studiów związana jest z wyborem specjalności dokonywanej przez studenta. Każda specjalność studiów charakteryzuje się innym katalogiem przedmiotów, które łącznie stanowią ponad 30% punktów ECTS przewidzianych dla całego programu studiów. Program studiów zakłada przedmioty do wyboru oraz przedmioty kształtujące specjalność studiów. Każda uruchamiana specjalność realizuje efekty kształcenia kierunku IIe oraz efekty kształcenia związane ze specjalnością studiów. Dokonywanie przez studenta wyboru specjalności kształcenia jest realnym wyborem, który pociąga za sobą realizację szeregu przedmiotów unikatowych dla danej specjalności. W planie studiów zakłada się, że studenci mają możliwość wyboru języka obcego, jak i jego poziomu zaawansowania. Ponadto student ma możliwość wyboru seminarium dyplomowego zgodnie z własnymi zainteresowaniami studiowaną specjalnością. Liczbę przedmiotów i modułów wybieralnych należy uznać za wystarczającą.

Zespół Oceniający dokonał analizy form i sposobów prowadzenia zajęć z takich przedmiotów stanowiących o kanonie kierunku jak Statystyka i ekonometria. Stwierdzono, że zajęcia te są prowadzone na ogół w tradycyjnej formie, a tylko niektóre zajęcia (2 - 6 godzin) są prowadzone w laboratorium komputerowym. W chwili obecnej jest to stanowczo za mało. Na tych przedmiotach laboratoria i dostępne oprogramowanie (MS Office, Program R, Gretl czy inne oprogramowanie typu *open-source*) są wykorzystywane w zbyt małym stopniu.

Opisy przedmiotów są bardzo zróżnicowane. Dla większości przedmiotów dostępne są sylabusy opracowane według standardów kształcenia. Dla I semestru I roku opracowane zostały opisy przedmiotów według nowych wzorów kart przedmiotów. W nowym wzorze karty przedmiotu brak jest informacji o standaryzacji wymagań w odniesieniu do konkretnej oceny. Treści programowe w poszczególnych przedmiotach są zasadniczo właściwe, choć formy sprawdzenia wiedzy i umiejętności są na ogół bardzo typowe (kolokwium, egzamin). W licznych sylabusach występują nieścisłości, np. w opisie przedmiotu Informatyka ekonomiczna w ramach sposobu zaliczenia występuje „fizyczne zaznajomienie się z wykładanym materiałem”. Zespół Oceniający ma wątpliwości, czy chodzi tu o obecność na zajęciach czy o inne formy, które nie są sprecyzowane.

W niektórych przypadkach zaobserwowano niezgodność treści programowych z kanonem przedmiotu. Dla przykładu sylabus z przedmiotu Statystyka opisowa zawiera w punkcie treści programowe treści niezgodne z kanonem przedmiotu. Brakuje w nim pełnej analizy struktury zbiorowości, statystycznej analizy dynamiki oraz analizy korelacji. Są to podstawowe informacje, które student powinien posiadać na tym przedmiocie. W zamian za to pojawiają się przedziały ufności czy regresja liniowa jednowymiarowa, które wchodzą w zakres tematyczny takich przedmiotów jak Wnioskowanie statystyczne czy Ekonometria. Literatura obowiązkowa przedmiotu jest niewłaściwa dotyczy bowiem takich pozycji jak Gajek i Kałuska, *Wnioskowanie statystyczne*, czy Grzegorzewski i in. *Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka*. Efekty dla przedmiotu są sformułowane w sposób zawyły. Na przykład sformułowanie w punkcie kompetencje społeczne „potrafi sformułować pytania w modelowaniu eksploracyjnym” jest niejasne nie tylko dla studenta ale także dla eksperta Zespołu Oceniającego, który odróżnia analizę eksploracyjną od confirmacyjnej, tym niemniej trudno określić, który model eksploracyjny miał na myśli autor sylabusa. Z kolei sylabus z przedmiotu, stanowiącego kanon kierunku tj. Ekonometria zawiera właściwe treści odpowiednie do założonych efektów, Niezrozumiałe jest natomiast odwrócenie proporcji między zajęciami ćwiczeniowymi a wykładowymi dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Jak wspomniano, w nowych siatkach programowych duży udział zajęć ma charakter praktyczny. Na każdej specjalności około 12 przedmiotów ma formę laboratoryjną. Ponadto w chwili obecnej w siatce programowej obejmującej wszystkie specjalności 10 przedmiotów kończy się zaliczeniem poprzez projekt. Są to następujące przedmioty: Język C, Oprogramowanie usług sieciowych, Grafika i multimedia, Analiza systemów informatycznych, Projektowanie systemów informatycznych, Metody efektywnego uczenia się i pisanie prac projektowych, Serwery www, Fotografia cyfrowa i video, Konfiguracja i administracja sieci Windows, Systemy operacyjne. Nie zawsze jest to widoczne w sylabusach przedmiotów.

Obowiązkowe praktyki stanowią integralną część planu studiów i programu kształcenia. W związku z przyjęciem przez Uczelnię profilu praktycznego, od bieżącego roku akademickiego, studenci będą mieli zwiększoną praktykę do 12 tygodni. Praktyki odbywają się na ogół w przedsiębiorstwach, w których do podstawowych zadań należy działalność informatyczna z siedzibą w województwie pomorskim, z zastrzeżeniem że praktyka może się

odbyć poza województwem pomorskim. Praktyki studenckie prowadzone są u poszczególnych pracodawców na podstawie odpowiednich porozumień zawartych przez władze przedsiębiorstw i władze Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku. Student ma do wyboru trzy firmy, w których może odbywać praktyki. Ze względu na specyfikę kierunku *Informatyka i ekonometria*, dopuszczono sposób realizacji praktyki *on-line*. W takim przypadku studenci przygotowują projekt w porozumieniu z firmą. Zaliczenie praktyki przez Dziekana Wydziału następuje na podstawie pisemnego potwierdzenia przez Kierownika Praktyk ze strony przedsiębiorstwa udziału studenta w zajęciach praktycznych. Studenci pracujący mogą być zwolnieni w całości lub w części z odbywania praktyk, zależnie od stopnia zgodności obowiązków wykonywanych w miejscu pracy z kierunkiem studiów.

Organizacją praktyk zajmuje się Biuro Karier, które kieruje studenta na praktykę, uwzględniając przy wyborze miejsca kierunek studiów, preferencje i predyspozycje studenta oraz wyniki w nauce. Dyrektor Biura Karier może wyrazić zgodę na odbycie praktyk w miejscu zaproponowanym przez studenta. Zrealizowane praktyki, które nie zostały zgłoszone do Biura Karier, nie są zaliczane. Przed rozpoczęciem praktyk student otrzymuje skierowanie oraz program praktyk. Celem odbycia praktyk jest praktyczna weryfikacja wiedzy teoretycznej nabytej w czasie studiów. Studenci zapoznają się z praktycznymi zagadnieniami oraz specyfiką pracy na stanowiskach zgodnych z wybraną specjalnością. Dzięki odbytym praktykom zawodowym student poznaje swoje możliwości na rynku pracy, zdobywa doświadczenie i nawiązuje kontakty z potencjalnymi pracodawcami. Obecnie praktyka trwa 6 tygodni, a jej przebieg jest zgodny z programem opracowanym dla każdej specjalności. Studenci studiów stacjonarnych odbywają praktykę w okresie wakacyjnym, natomiast praktyki studentów studiów niestacjonarnych mogą się odbyć w trakcie roku akademickiego, pod warunkiem, że nie będą one kolidować z zajęciami dydaktycznymi. Po zakończeniu praktyk przedstawiciel instytucji przyjmującej praktykanta, wydaje zaświadczenie o ich odbyciu. Praktyka zostaje zaliczona, jeśli student odbył ją w pełnym wymiarze, dostarczy wyżej wspomniane zaświadczenie oraz dokona wpłaty za praktykę. Zaliczenie praktyk jest potwierdzane wpisem do indeksu.

Nakład pracy studenta kierunku *Informatyka i ekonometria* nie został właściwie wyspecyfikowany. W nowych sylabusach przedmiotów nie podano czasu pracy własnej studenta, zaś liczba godzin kontaktowych wynika jedynie z kontaktu w postaci wykładów lub ćwiczeń. Na podstawie przyjętej punktacji ECTS można stwierdzić, że nakład jest dość przypadkowy. Dla przykładu, z opisu przedmiotu Ekonomia wycenionego na 6 punktów ECTS rozkład punktów jest następujący: wykład (30 godz. stacjonarne i 15 godz. niestacjonarne) - 3 ECTS; ćwiczenia (30 godz. stacjonarne i 15 godz. niestacjonarne) - 2 ECTS; praca własna studenta - (brak liczby godzin) 1 ECTS. Z kolei w opisie Informatyki ekonomicznej wycenionej także na 6 punktów odpowiednia struktura ECTS przedstawia się następująco: wykład (30 stacjonarne, 15 niestacjonarne) 4 ECTS; ćwiczenia, laboratoria projekty (0 godzin) 1 ECTS oraz praca własna studenta – (brak liczby godzin) 1 ECTS. Z powyższych przykładów wynika, że ***Uczelnia nie przygotowała właściwie wyceny godzin kontaktowych i niekontaktowych na ocenianym kierunku.***

System ECTS w ogólnych ramach kierunku został – co do zasady- określony właściwie, bowiem całkowita liczba punktów ECTS przewidziana w programie zawiera się w przedziale 183-200 pkt, w zależności od specjalności. W każdym semestrze minimalna liczba punktów ECTS wynosi 27 pkt, a maksymalna - 37 pkt. W szczegółach rozkład ten jest nie zawsze właściwy, gdyż rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta dopuszcza 10% rozszerzenie w odniesieniu do podstawy wynoszącej 30 ECTS na semestr i 180 ECTS w

cyklu 6. semestralnym. W większości przypadków przedmiotom przypisano jednolitą liczbę punktów ECTS tj. 6 punktów, co nie zawsze odpowiada rzeczywistemu nakładowi pracy studenta. W odpowiedzi na wątpliwości Zespołu Oceniającego Dziekan Wydziału nadesłał pismo, w którym informuje, że 1 pkt ECTS odpowiada 25 godzinom zajęć wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych oraz że 1 pkt ECTS odpowiada 30 godzinom pracy własnej studenta. ***W związku z brakiem informacji o dalszych działaniach w tym zakresie kwestia punktacji ECTS i właściwej wyceny nakładu pracy studenta pozostaje nieustalona.***

Studenci ocenianego kierunku nie korzystali z możliwości wymiany międzynarodowej, którą zapewnia Uczelnia. System ECTS występuje jako element zaliczania semestrów studentom, co wpływa pozytywnie na indywidualizację kształcenia.

Sekwencja przedmiotów realizowanych na kierunku *Informatyka i ekonometria* i wszystkich prowadzonych tu specjalnościach jest zasadniczo prawidłowa. Na pierwszym roku studenci są zapoznawani z przedmiotami, w skład których wchodzi zagadnienia psychologiczne, prawne, matematyczne, ekonomiczne i podstawy programowania. Na drugim roku studiów student spotyka się z takimi przedmiotami jak: Statystyka opisowa i Statystyka matematyczna, Ekonometria, Projektowanie systemów informatycznych. Język obcy został zaplanowany w semestrach 4-6. Przedmioty specjalnościowe przeznaczone dla osób, które chcą specjalizować się w wybranej przez siebie dziedzinie znajdują się w programie studiów w semestrach 4-6. Umiejętności praktyczne są przyswajane poprzez projekty, zwłaszcza informatyczne oraz praktyki. W czasie studiów istnieje możliwość uczestniczenia w programach badawczych, a także w pracach i działalności kół zainteresowań oraz kół naukowych. Ostatnie dwa semestry studiów są poświęcone na przygotowanie pracy licencjackiej.

Zespół Oceniający generalnie stwierdził prawidłowość sekwencji przedmiotów, zwrócił jednak uwagę na to, że w 4 semestrze jednocześnie prowadzone są zajęcia ze Statystyki matematycznej oraz z Ekonometrii, co na tym kierunku powinno zostać odpowiednio przesunięte, tj. Statystyka matematyczna powinna poprzedzać Ekonometrię.

Program praktyk dla kierunku *Informatyka i ekonometria* został przygotowany oddzielnie dla każdej specjalności. Program ten był także przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady Przedsiębiorczości WSB w Gdańsku. Wnioski dotyczące praktyk na kierunku: *Informatyka i ekonometria* zostały sformułowane i przedstawione Zespołowi Oceniającemu. Świadczy to o aktywnej współpracy Uczelni ze środowiskiem biznesowym regionu. Studenci kierunku *Informatyka i ekonometria* odbywają praktyki w następujących przedsiębiorstwach regionu: „WÓJCIK MEBLE” FABRYKA MEBLI Sp. z o.o., Code Art Kacper Sieradziński, Desknet Adam Nowocin, International Paper - Kwidzyn S.A., LPP S.A., Lufthansa System Poland Sp. z o.o., PLAYSOFT Sp. z o.o., Unisoft Sp. z o.o., Urząd Miejski w Gdańsku, Wytwórnia Filmów Kalina s. c. i wielu innych.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00, a w systemie niestacjonarnym weekendowym w soboty i niedziele od godziny 8.00 do 20.45. W Uczelni wielkość grup wykładowych prezentuje się następująco: grupa wykładowa – 100 osób, grupa ćwiczeniowa – 35 osób, grupa seminaryjna - 15 osób. Przedmioty specjalnościowe przeprowadzane w laboratoriach komputerowych wymagają ograniczenia liczebności grupy do maksymalnie 24 osób. Każdy wykładowca poza podstawowymi zajęciami dydaktycznymi jest zobowiązany do określenia terminów konsultacji dla studentów, które odbywają się na terenie Uczelni w czasie dostosowanym do potrzeb studentów i wcześniej uzgodnionym i podanym do wiadomości studentów w portalu extranet.

Indywidualizacja dla studentów wybitnie zdolnych i niepełnosprawnych jest zapewniona. W uzasadnionych przypadkach studenci mogą wystąpić do Dziekana z wnioskiem o przyznanie indywidualnego toku studiów. Rozwiązanie to przewidziane jest w regulaminie studiów. Indywidualny tok studiów jest rozwiązaniem przewidzianym zwykle dla studentów z najlepszymi wynikami w nauce oraz dla osób niepełnosprawnych.

3.2)

Na kierunku *Informatyka i ekonometria* kształci się specjalistów przygotowanych do pracy w różnych firmach i dziedzinach związanych z szeroko rozumianą informatyką i jej zastosowaniami. Analiza programów kształcenia wskazuje na spełnienie wymogów kształcenia interdyscyplinarnego w rozumieniu realizacji studiów międzyobszarowych. Sekwencja przedmiotów i modułów wskazuje na spójność programu kształcenia, przy czym zajęcia o charakterze podstawowym zostały zredukowane na rzecz dużego nastawienia na zdobycie umiejętności zawodowych w praktyce. ***Dopracowania i uspoźnienia wymagają jeszcze: liczba godzin z poszczególnych przedmiotów z podziałem na godziny kontaktowe i niekontaktowe, określenie nakładu pracy studenta i przypisanie mu właściwej punktacji ECTS, wyeksponowanie praktycznych form zajęć dydaktycznych, opisy przedmiotów.***

3.3).

Nie były formułowane zalecenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1)

Program studiów zapewnia uzyskanie odpowiedniej struktury kwalifikacji absolwenta kierunku *Informatyka i ekonometria*, przy czym realizowana liczba godzin kontaktowych wydaje się zbyt mała dla właściwej relacji niektórych efektów kształcenia. Nakład pracy studenta nie został właściwie wyceniony. Możliwa jest indywidualizacja programu studiów dla studentów wybitnie zdolnych i niepełnosprawnych.

3.2)

Analiza programów kształcenia wskazuje na spełnienie wymogów kształcenia interdyscyplinarnego w rozumieniu realizacji studiów międzyobszarowych. Sekwencja przedmiotów i modułów wskazuje na spójność programu kształcenia o charakterze praktycznym. Praktyki są właściwie umiejscowione.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

4.1).

Struktura kwalifikacji oraz liczba osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku generalnie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia (por. pewne uwagi niżej dotyczące kwalifikacji osób wchodzących w skład minimum kadrowego).

Struktura kwalifikacji kadry spoza minimum kadrowego nie budzi zastrzeżeń i pozwala osiągać zakładane efekty kształcenia.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

4.2).

Analiza minimum kadrowego, zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), przeprowadzona została na podstawie przepisów tego rozporządzenia.

Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *Informatyka i ekonometria* powinno stanowić, zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia, co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Zgodnie z § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeśli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku. Dodatkowo zgodnie z ust. 2. § 12 ww. rozporządzenia nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym jeżeli posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku.

Do minimum kadrowego wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów (§ 13 ust. 1 ww. rozporządzenia).

Wszystkim nauczycielom akademickim wskazanym przez Uczelnię do minimum kadrowego kierunku *Informatyka i ekonometria* na bieżący rok akademicki zaplanowano prowadzenie na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami § 13 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub stopień zawodowy magistra).

Analiza oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliła stwierdzić, że wszystkie osoby wskazane przez Uczelnię do minimum kadrowego, spełniły warunki art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Aktualny skład osobowy minimum kadrowego kierunku *Informatyka i ekonometria* istnieje od 2009 r. Nauczyciele akademicy, stanowiący to minimum, pracują w Uczelni na podstawie umów o pracę zawartych na czas nieokreślony, co pozwala uznać skład minimum kadrowego za stabilny.

Uczelnia w Raporcie samooceny w sposób niejednoznaczny przypisała kierunek studiów *Informatyka i ekonometria* do obszarów wiedzy. Wskazała mianowicie, że efekty kształcenia

odnoszą się do obszaru nauk społecznych, ale jednocześnie wymieniła dyscypliny naukowe przynależne nie tylko do obszaru nauk społecznych, ale również do obszaru nauk ścisłych. W tej sytuacji w trakcie wizytacji ZO zwrócił uwagę na tę nieścisłość, a w odpowiedzi Uczelnia skierowała pismo do PKA. W piśmie tym z dnia 24.01.2013 r. Dziekan Wydziału Finansów i Zarządzania doprecyzowuje przyporządkowanie efektów kształcenia ocenianego kierunku do obszarów kształcenia i dyscyplin naukowych. Wskazuje, iż w 60% efekty kształcenia odnoszą się do obszaru nauk społecznych (dyscypliny: ekonomia, nauki o zarządzaniu), natomiast w 40% do obszaru nauk ścisłych (dyscypliny: matematyka, informatyka). Z tej perspektywy musi być dokonana analiza spełniania wymogów zaliczania poszczególnych nauczycieli akademickich do minimum kadrowego.

Analiza dorobku naukowego i doświadczenia praktycznego posiadanego przez osoby zgłoszone do minimum kadrowego pozwoliła stwierdzić, iż:

A. wśród samodzielnych nauczycieli akademickich:

3 osoby posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk ścisłych (w tym w 2 w dyscyplinie matematyka oraz 1 osoba w dyscyplinie informatyka)

1 osoba posiada dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych (w dyscyplinie ekonomia)

B. wśród nauczycieli ze stopniem doktora:

5 osób posiada dorobek naukowy w obszarze nauk ścisłych (w tym w 4 dyscyplinie matematyka oraz 1 osoba w dyscyplinie informatyka)

3 osoby posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych (w dyscyplinie ekonomia).

Łącznie do minimum kadrowego zaliczono 4 samodzielnych pracowników naukowych oraz 8 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora.

Jedna osoba ze stopniem doktora nie została zaliczona do minimum kadrowego z uwagi na brak aktualnego dorobku naukowego udokumentowanego publikacjami opracowanymi w ciągu ostatnich 5 lat.

Uczelnia przyporządkowała efekty kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* do dwóch obszarów kształcenia odpowiadających dwóm obszarom wiedzy: obszarowi nauk społecznych i obszarowi nauk ścisłych, z przewagą tego pierwszego obszaru. W minimum kadrowym są przedstawiciele tych obszarów nauki, a w szczególności nauczyciele reprezentują takie dyscypliny naukowe jak: matematyka, ekonomia i informatyka. Jednak kwalifikacje osób wchodzących w skład minimum kadrowego są bardziej dostosowane do osiągnięcia szczegółowych efektów kształcenia koncentrujących się w dużym stopniu w obszarze kształcenia odpowiadającym obszarowi nauk ścisłych, w szczególności w zakresie dyscyplin matematyka i informatyka. Ponieważ mniej szczegółowych efektów kształcenia przewidziano w obszarze nauk społecznych, liczba i struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich związanych z naukami ekonomicznymi są z punktu widzenia osiągnięcia efektów szczegółowych wystarczające. Powstaje jednak pewna wątpliwość co do struktury kwalifikacji osób tworzących minimum kadrowe z punktu widzenia dominacji osób reprezentujących nauki ścisłe (7 osób) w stosunku do przedstawicieli nauk społecznych (5 osób) w kontekście przypisania kierunku w większym stopniu do zakresu nauk społecznych.

Uczelnia spełnia wymogi dotyczące minimum kadrowego w zakresie kształcenia na studiach I na kierunku *Informatyka i ekonometria* o profilu praktycznym przewidziane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.).

Nie występują nadmiernie dynamiczne zmiany w ramach obsady minimum kadrowego.

Do minimum kadrowego zaliczono 12 osób. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku (549) spełnia wymagania § 17 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.). Wynosi 1 : 46 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku 1 : 160.

Można generalnie pozytywnie ocenić prawidłowość obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów. Osoby z minimum kadrowego prowadzą przedmioty adekwatnie do swoich kwalifikacji. Jednocześnie zestaw kwalifikacji nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe stosunkowo dobrze odpowiada zakładanym efektom kształcenia. Można jedynie sformułować uwagę o ograniczonym doświadczeniu zawodowym zdobytym poza uczelnią w odniesieniu do osób tworzących minimum kadrowe. Obsada zajęć przez osoby spoza minimum kadrowego jest realizowana w zasadzie prawidłowo. Wykłady w zdecydowanej większości powierza się osobom co najmniej ze stopniem doktora. W pewnym stopniu występują osoby posiadające doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią. Jednakże uchybienia dotyczą prowadzenia niektórych przedmiotów przez osoby z tytułem zawodowym magistra i bez wystarczającego doświadczenia praktycznego zdobytego poza uczelnią. Wykłady z przedmiotu Psychologia prowadzi osoba z tytułem zawodowym magistra i pewnym choć nieznacznym doświadczeniem praktycznym, polegającym jedynie na prowadzeniu treningów w 2012 roku. Wątpliwości można mieć także co do obsady przedmiotów: Elementy prawa i ochrona własności intelektualnej, gdzie wykładowca posiada tytuł zawodowy magistra oraz wykazane pewne doświadczenie zdobyte poza uczelnią od 2011 roku. Podobnie jest w przypadku wykładów z Metod efektywnego uczenia się i Pisania prac projektowych. Hospitacje zajęć z tego ostatniego przedmiotu potwierdziły, iż powierzanie prowadzenia wykładów nauczycielom akademickim bez stopnia naukowego lub poważnego doświadczenia praktycznego, pomimo wysiłków samych prowadzących, obniża jakość kształcenia. W pozostałych, nielicznych przypadkach powierzania prowadzenia wykładów osobom bez stopnia naukowego, było to uzasadnione posiadaniem przez nie doświadczeń praktycznych zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego. Można zatem przyjąć, iż generalnie obsada zajęć dydaktycznych, poza wskazanymi uchybieniami jest prawidłowa.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

Ocena hospitowanych zajęć jest na ogół pozytywna. Osoby ze stopniem doktora właściwie realizowały zajęcia dydaktyczne.

Hospitowane zajęcia odbywały się zgodnie z planem w wyznaczonych salach. Prowadzący byli przygotowani do zajęć, a studenci bądź wykonywali prace projektowe (na przykład w zajęciach z Programowania komputerów wykonywali zadania zlecone przez prowadzącego), bądź słuchali i notowali na wykładach. Tematyka zajęć, atmosfera oraz przygotowanie prowadzących do zajęć nie budziły zastrzeżeń. Nauczyciele akademicki wykorzystywali liczne narzędzia wspomagające zajęcia, takie jak projektor multimedialny, komputery, kamery filmowe i inne.

Pewne wątpliwości można mieć co do zajęć prowadzonych przez młodą osobę z tytułem zawodowym magistra. Pomimo dobrego przygotowania i starań, jakość wykładu była obniżona przez niedostateczne doświadczenie dydaktyczne i brak związanej z tym swobody prowadzenia zajęć. Należy także podkreślić, iż przedmiot tych zajęć bardziej byłby adekwatny do formy ćwiczeniowej, prowadzenie wykładu tworzyło dodatkowe trudności dla nie w pełni doświadczonego wykładowcy.

4.3).

Uczelnia deklaruje, iż jej celem strategicznym jest wykształcenie wysoko wykwalifikowanej własnej kadry naukowo-dydaktycznej. Zakłada się, iż w związku z tym podstawowe znaczenie posiada promocja młodych absolwentów uczelni wyższych, w tym doktorantów, dla których Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku jest podstawowym miejscem pracy. Zakładane jest wsparcie takiej kadry ze strony kierowników katedr, jak również kierowanie na szkolenia i staże. Obecnie planowany jest proces budowy spójnego systemu doboru kadry jako elementu nowej strategii na lata 2013-2016. Dotychczas zatrudnienie pracowników jest w gestii Dziekana i Rektora. W swoich decyzjach kadrowych posiłkują się okresowymi ocenami jakości prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich. Zakłada się także preferowanie zatrudniania pracowników posiadających doświadczenia praktyczne zdobyte poza systemem szkolnictwa wyższego.

W Raporcie samooceny Uczelnia deklaruje, iż jej polityka kadrowa uwzględnia następujące elementy:

- 1) wsparcie rozwoju pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych poprzez:
 - a) udzielanie półrocznego urlopu naukowego,
 - b) zmniejszenie pensum dydaktycznego o 50%,
 - c) pokrywanie kosztów obrony dysertacji doktorskiej i kolokwium habilitacyjnego;
- 2) działalność naukowa i dydaktyczna pracowników zatrudnionych na stanowisku asystenta, adiunkta, profesora podlega okresowej ocenie dokonywanej przez władze WSB; pozytywna ocena pracownika może być podstawą do zmiany wysokości wynagrodzenia zasadniczego;
- 3) pracownikom naukowo-dydaktycznym przysługuje wynagrodzenie za publikacje naukowe i dydaktyczne:
 - a) zrecenzowany i opublikowany artykuł afiliowany przez WSB w Gdańsku,
 - b) zrecenzowana i opublikowana pozycja zwarta afiliowana przez WSB w Gdańsku;
- 4) zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego za:
 - a) prowadzenie prac o charakterze organizacyjnym, kół naukowych dla studentów,
 - b) udział w badaniach naukowych;
- 5) nagrody przyznawane indywidualnie przez rektora, gdy pracownik posiada w swoim dorobku naukowym wybitne osiągnięcia, przejawia inicjatywę w pracy i podnosi jej sprawność, jest wyróżniająco oceniany w ankietach studenckich oraz przez Uczelnianą Komisję ds. Ocen Nauczycieli Akademickich;
- 6) WSB w Gdańsku finansuje dla pracowników naukowo-dydaktycznych wyjazdy na konferencje naukowe, w tym zagraniczne.

Jednocześnie z Raportu samooceny wynika, iż w ciągu ostatnich 5 lat spośród osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku tylko jedna osoba uzyskała stopień doktora. Na podstawie informacji uzyskanych w trakcie wizytacji potwierdzono, iż na kierunku *Informatyka i ekonometria* nauczyciele faktycznie korzystają w z obniżenia pensum na pracę naukową. Występuje dofinansowanie awansów naukowych, wyjazdy na konferencje, oraz opłaty z publikacje naukowe.

W spotkaniu uczestniczyło wraz z przewodniczącą dwóch członków Zespołu Oceniającego. Na spotkanie przybyło czterech nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Spotkanie rozpoczęła przewodnicząca ZO prosząc uczestników o ustosunkowanie się do dwóch pytań. Po pierwsze, jakimi przesłankami kierowała się Uczelnia tworząc praktyczny profil kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria* i czy przejście na praktyczny profil kształcenia może mieć istotny wpływ na podniesienie rangi studiów licencjackich na rynku pracy. Po drugie zaś, jak postrzegany jest problem kształtowania specjalności w warunkach wysokiej zmienności potrzeb rynku pracy. W odpowiedzi na sformułowane pytania głos zabrał jeden z uczestników, który odniósł się do realizacji profilu praktycznego na Uczelni. Podkreślił, iż w proces dydaktyczny zaangażowanych jest wielu praktyków. Występuje także ścisła współpraca z przemysłem, o czym świadczy Rada Przedsiębiorców funkcjonująca przy Uczelni. Doradza ona w zakresie procesu dydaktycznego, w tym zmian w siatce przedmiotów. Ważnym elementem praktyczności kształcenia jest również proces pozyskiwania firm na potrzeby realizacji praktyk studenckich. Przewodnicząca ZO podziękowała za te uwagi, ale jednocześnie zauważyła, iż na podstawie Raportu samooceny można wnioskować, że kadra zaliczana do minimum kadrowego nie posiada zbyt dużych doświadczeń zdobytych poza systemem szkolnictwa wyższego. W odpowiedzi jeden z uczestników podał swój przykład jako praktyka, który w pracy dydaktycznej wykorzystuje doświadczenia w pracy zawodowej (związanej z produkcją filmów reklamowych). Uzasadnił, iż na bieżąco wykorzystuje najnowsze doświadczenia i uczy o nowych trendach w branży produkcji filmów reklamowych. Uczestnicy zgodzili się, iż prawdopodobnie większe doświadczenie praktyczne posiadają nauczyciele spoza minimum kadrowego, zatrudniani na ogół tylko w ramach umów-zleceń. Jeden z uczestników powiedział jednak, iż nie wykazał swojego doświadczenia zawodowego, albowiem zdobył je we własnej firmie i nikt nie może formalnie potwierdzić jego praktycznych doświadczeń. Uczestnicy spotkania podkreślali, iż powinni w większym stopniu wykazywać w swoim cv faktycznie posiadane doświadczenia praktyczne. Kolejną kwestią poruszoną przez przewodniczącą ZO była nieadekwatność tematów i treści wielu prac licencjackich w stosunku do głównych efektów kształcenia (60% z obszaru nauk społecznych), przewidzianych na kierunku *Informatyka i ekonometria*. Po ożywionej dyskusji uczestnicy zgodzili się z poglądem, iż część prac licencjackich posiada raczej charakter opracowań z zakresu informatyki czy mediów, zagadnienia ekonomiczne czy choćby charakterystyczne dla nauk społecznych. Uznano, iż zasadne jest pewne przeprofilowanie prac w kierunku ich większej spójności z koncepcją kierunku *Informatyka i ekonometria* przedstawioną przez Uczelnię. Innym zagadnieniem, podniesionym przez przewodniczącą ZO były perspektywy rozwoju kierunku, szczególnie w kontekście uruchomienia na Uczelni kierunku *Informatyka*. Pytała czy w tej sytuacji będzie zapotrzebowanie na kierunek *Informatyka i ekonometria*. Uczestnicy spotkania argumentowali, iż pomimo realizacji kierunku *Informatyka* także na innych uczelniach, zapotrzebowanie na specjalistów ocenianego kierunku utrzymuje się i wynika ze specyfiki kształcenia. Każda uczelnia posiada unikalny profil kształcenia i w związku z tym jest miejsce na rynku dla realizacji równoległe kształcenia w kilku ośrodkach w ramach tego samego kierunku.

4.4).

W ramach oceny jakości kształcenia w 2007 roku sformułowano uwagę dotyczącą potrzeby zwiększenia zaangażowania profesorów i doktorów habilitowanych w proces dydaktyczny. Obecnie można stwierdzić, iż nastąpiła poprawa w tym zakresie. Jednakże

odnotowane przypadki powierzania prowadzenia wykładów osobom z tytułem zawodowym magistra i nieposiadającym znacznego doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią sprawiają, iż można uznać, że uwaga ta w pewnym stopniu jest nadal aktualna, choć tego typu przypadki były nieliczne, a jednocześnie osoby te posiadały pewne doświadczenie praktyczne. Można zatem przyjąć, iż Uczelnia generalnie zastosowała się do uwagi o potrzebie zwiększenia zaangażowania samodzielnych pracowników naukowych w proces dydaktyczny.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1)

Struktura kwalifikacji oraz liczba osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

4.2)

Łącznie do minimum kadrowego zaliczono 4 samodzielnych pracowników naukowych oraz 8 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora.

Jedna osoba ze stopniem doktora nie została zaliczona do minimum kadrowego z uwagi na brak aktualnego dorobku naukowego udokumentowanego publikacjami opracowanymi w ciągu ostatnich 5 lat.

Uczelnia spełnia wymogi dotyczące minimum kadrowego w zakresie kształcenia na studiach I na kierunku *Informatyka i ekonometria* o profilu praktycznym przewidziane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.).

4.3)

Dotychczas zatrudnienie pracowników jest w gestii Dziekana i Rektora. W swoich decyzjach kadrowych posilkują się okresowymi ocenami jakości prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich. Dopiero obecnie planowany jest proces budowy spójnego systemu doboru kadry jako elementu nowej strategii na lata 2013-2016. W Uczelni występuje szereg form wspierania rozwoju naukowego kadry dydaktycznej.

4.4)

W ramach oceny jakości kształcenia w 2007 roku sformułowano uwagę dotyczącą potrzeby zwiększenia zaangażowania profesorów i doktorów habilitowanych w proces dydaktyczny. Obecnie można stwierdzić, iż nastąpiła poprawa w tym zakresie.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Budynki, w których odbywają się zajęcia ze studentami wizytowanego kierunku studiów nie są własnością Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku. 6 lipca 2001 r. Uczelnia podpisała z Gminą Miasta Gdańsk umowę o oddanie nieruchomości mieszczącej się przy ulicy Dolna Brama 8 w odpłatne użytkowanie na okres 20 lat, a następnie aneksem do niniejszej umowy okres ten został przedłużony. Na podstawie umowy zawartej w dniu 29 września 2011 r. z Gdańskimi Zakładami Elektronicznymi „UNIMOR” S.A., Uczelnia wynajmuje pomieszczenia w budynku mieszczącym się przy ulicy Żabi Kruk (określanej jako ulica Rzeźnicka 54/56). Umowa obowiązuje do 30 września 2014 r. Na dni zjazdów studiów niestacjonarnych Uczelnia wynajmuje pomieszczenia Gimnazjum nr 8 im. Obrońców Poczty Polskiej przy ulicy Żabi Kruk 5, na podstawie umowy zawartej z Prezydentem Miasta

Gdańsk, reprezentowanym przez Dyrektora Szkoły, obowiązującej do 30 czerwca 2015 r. Inne pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne należą do Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ulicy Augustyńskiego 1, a umowa ich najmu obowiązuje 30 września 2013 r. Dla przeprowadzenia zajęć rekreacyjno-sportowych Uczelnia do 14 czerwca 2013 r. wynajmuje obiekty sportowe należące do Gdańskiego Klubu Wioślarskiego DRAKKAR przy ulicy Siennej 37. Wyżej wspomniane umowy zostały przedłożone do wglądu w trakcie wizytacji.

W budynku zlokalizowanym przy ulicy Dolna Brama 8 (zabytkowy budynek o powierzchni użytkowej łącznej 1200 m², który we wrześniu 2000 roku został wyremontowany i przystosowany do potrzeb administracyjnych i dydaktycznych) zlokalizowanych jest 8 podłączonych do Internetu laboratoriów komputerowych na łącznie 154 stanowiska. Budynek nie jest dostosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W budynku GZE „UNIMOR” SA Uczelnia wynajmuje 4258 m² powierzchni na jej wyłączny użytek. W budynku UNIMORU mieści się: 14 sal wykładowych na 60 - 300 osób, 12 sal ćwiczeniowych na 50 osób, biblioteka z czytelnią, dziekanat, biuro rekrutacji, dział dydaktyczny, pokoje katedr, dziekanów, studium wychowania fizycznego. W zakresie dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych budynek wyposażony jest w dwie windy, są też odpowiednio zaadaptowane toalety. Dodatkowo na potrzeby realizacji zjazdów studentów studiów niestacjonarnych wynajmowany jest budynek Gimnazjum nr 8 przy ul. Żabi Kruk 5. Dostępnych jest tu 16 sal dydaktycznych na 28 miejsc o łącznej powierzchni 896 m².

Uczelnia deklaruje w Raporcie samooceny, iż na wyposażenie sal dydaktycznych składa się: 85 tablic (szkolne, obrotowe, suchościeralne, flipchart), 70 rzutników multimedialnych EPSON, PLUS, ELUX, NEC, 70 laptopów (DELL, IBM, HP-COMPAQ, TOSHIBA, ACER, FSC), 40 ekranów do rzutników (OHP, 3M. i NOBO, WALL SPRING, PROSCREEN), 40 rzutników folii / pisma (OHP, 3M., NOBO, LG), 19 magnetofonów (SONY, PHILIPS, THOMSON), 2 zestawy TV-VIDEO PHILIPS, 2 telewizory Sony i LG, 7 nagłośnień stałych i przenośnych sal, 2 ogólnodostępne zestawy informatyczne /stanowiska internetowe / T-Iron Indoor, Dodatkowo procesy dydaktyczne wspomagają: 4 kamery cyfrowe Sony, Panasonic, DVD Panasonic, 7 aparatów fotograficznych Canon, tablica interaktywna, oprogramowanie Easy-converter box.

W trakcie wizytacji na podstawie rozmowy z Dziekanem Wydziału Finansów i Zarządzania uzyskano zapewnienie, iż nie występują problemy z dostępem do infrastruktury dla potrzeb kształcenia na kierunku *Informatyka i ekonometria*. Studenci ocenianego kierunku szczególnie intensywnie korzystają z bazy laboratoriów informatycznych. Jak wspomniano, Uczelnia dysponuje 8 laboratoriami informatycznymi wraz z specjalistycznym oprogramowaniem niezbędnym do prowadzenia zajęć dydaktycznych. W ramach laboratoriów wykorzystywane jest oprogramowanie do celów dydaktycznych:

- oprogramowanie biurowe – Open Office,
- oprogramowanie specjalistyczne – Symfonia, Optima, Posgresql, Języki programowania, etc.,
- oprogramowanie: system win7, pełen pakiet Adobe cs4, oprogramowanie do wirtualizacji,
- specjalistyczne oprogramowanie (Aris - modelowanie obecnego i przyszłego funkcjonowania firmy z użyciem schematu organizacyjnego, hierarchii funkcji, modeli procesów, diagramów przepływów sterowania itp.; Else – informatyczne systemy zarządzania), system SAP, oprogramowanie do wirtualizacji,
- specjalistyczne oprogramowanie do konfiguracji, testów i zarządzania siecią,
- TMPEG, Swishmax, Swish video.

Dodatkowo na zajęciach ze Statystyki są wykorzystywane: R - język programowania oraz Excel. Planowany jest zakup pakietu *STATISTICA*.

Można przyjąć, iż liczba i wyposażenie sal dydaktycznych odpowiadają potrzebom kształcenia na ocenianym kierunku.

Analiza bazy bibliotecznej wykazała, iż studenci posiadają dostęp on-line do pełnych katalogów Biblioteki. Wizytacja Biblioteki potwierdziła iż, w jej zbiorach znajdują się książki obejmujące zakresem tematycznym m.in. informatykę (459 tytułów), matematykę i ekonometrię (180) oraz statystykę (190). Studenci kierunku *Informatyka i ekonometria* mają także do dyspozycji podręczniki z podstaw takich przedmiotów, jak Prawo (23 tytuły), Ekonomia (91), Finanse (28), Zarządzanie (60), Rachunkowość (39), Filozofia (11), Psychologia (11), Socjologia (17) oraz Podstawy ochrony własności intelektualnej (10).

Biblioteka umożliwia dostęp do elektronicznych baz danych. Wśród elektronicznych baz danych dostępnych w bibliotece są:

- baza czasopism pełnotekstowych ProQuest ABI/Inform Complete: studenci mają zdalny dostęp do 171 tytułów czasopism z zakresu informatyki i ekonometrii,
- EBSCO zawiera 63 tytuły czasopism z zakresu informatyki i ekonometrii,
- ScienceDirect: 39 periodyków z zakresu informatyki i ekonometrii,
- SpringerLink: 118 periodyków z zakresu informatyki i ekonometrii,
- Wiley Online Library: 35 periodyków z zakresu informatyki i ekonometrii,
- bazy prawnicze: System Informacji Prawnej Legalis oraz Biblioteka Infor Lex,
- platformy abstraktowo-bibliograficzne: Web of Knowledge oraz Scopus.

Na podkreślenie zasługuje, iż bazy: ProQuest oraz SpringerLink oferują dostęp do pełnotekstowych wersji czasopism.

Ponadto na stronie internetowej Biblioteki znajduje się zakładka Wirtualny Informator z linkami do specjalistycznych stron z zakresu informatyki i ekonometrii oraz repozytoriów z artykułami z czasopism specjalistycznych. Zamieszczono też wykaz czasopism informatycznych publikowanych w wolnym dostępie: *Gazeta IT*, *.PSD Photoshop*, *Software Developer's Journal*, *Computer Science*, a także *e-Informatica Software Engineering Journal*.

Godziny otwarcia wypożyczalni oraz czytelní dostosowane są do potrzeb użytkowników. Biblioteka czynna jest 7 dni w tygodniu. Warto odnotować, iż pracownicy Biblioteki podejmują szereg inicjatyw na rzecz zachęcania studentów do korzystania z nowych wydań książek (na przykład z zakresu informatyki) a także do korzystania z elektronicznych baz danych za pomocą przygotowanych ulotek/specjalnych informatorów.

W trakcie wizytacji przedstawiciele Uczelni przedstawili listę 44 firm, w których studenci WSB w Gdańsku, kierunku *Informatyka i ekonometria* byli na praktykach w roku akademickim 2011/2012. Analiza tego zestawienia pozwala przyjąć, iż dobór instytucji do odbywania praktyk jest właściwy.

Uczelnia planuje budowę, lub zakup budynku na własne potrzeby tak, aby zrezygnować z wynajmu powierzchni dydaktycznej. W przypadku takiej inwestycji korzyści odniesie także kształcenie na kierunku *Informatyka i ekonometria*.

Jak wspomniano budynek Uczelni przy ul. Dolna Brama 8, w którym zlokalizowane są laboratoria komputerowe nie jest przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Natomiast budynek „UNIMOR” posiada podstawowe wyposażenie w tym zakresie, są to windy oraz łazienki dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto Uczelnia dysponuje specjalnym sprzętem dostosowanym do osób niepełnosprawnych będącym na wyposażeniu biblioteki oraz wypożyczanym przez Biuro Karier. Sprzęt udostępniany

zainteresowanym obejmuje: 70 tabletów graficznych, 10 klawiatur specjalistycznych, 10 dyktafonów Olympus, 10 lup elektronicznych, 10 notatników brailowskich, 10 odtwarzaczy Daisy - czytaków, 2 odtwarzacze książek, 2 zestawy wspomagające słyszenie i 2 syntezy mowy.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia sformułowano uwagę dotyczącą zbyt ubogiego księgozbioru. Zalecono zwiększenie wydatków na wyposażenie Biblioteki. Analiza stanu wyposażenia Biblioteki w literaturę związana z efektami kształcenia kierunku *Informatyka i ekonometria* pozwala wyciągnąć wniosek, iż zalecenie zostało zrealizowane. Szczególnie duże zakupy Uczelnia poczyniła w ostatnich latach 2010 – 2012. Dodatkowo poczynione starania w zakresie zapewnienia dostępu do elektronicznych baz danych oraz działalność promocyjna zachęcająca studentów do korzystania z nich sprawiają, iż można ocenić działania w tym zakresie pozytywnie. Jednocześnie należy nadal zachęcać studentów do szerszego korzystania z zasobów bibliotecznych, albowiem wykorzystanie właściwej literatury przedmiotu w realizowanych pracach dyplomowych wciąż wydaje się niedostateczne.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Uczelnia dysponuje infrastrukturą dydaktyczną pozwalającą osiągać zakładane efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Pewne uchybienia dotyczą dostosowania budynku, w którym znajdują się laboratoria komputerowe do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wydział Finansów i Zarządzania nie prowadzi badań naukowych związanych z kształceniem na kierunku *Informatyka i ekonometria*.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego brak

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1).

Zasady rekrutacji reguluje Uchwała Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2012/2013. W postępowaniu rekrutacyjnym uczestniczą kandydaci, którzy złożą stosowne dokumenty. Kandydaci, którzy świadectwo dojrzałości uzyskali za granicą składają dodatkowe dokumenty. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje Dziekan Wydziału. Od decyzji Dziekana przysługuje odwołanie do Rektora, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia listy przyjętych. Decyzja Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku jest ostateczna. Zasady rekrutacji są zgodne z obowiązującym prawem, jednolite dla wszystkich, nie zauważono żadnych elementów dyskryminacji kandydatów. Nie odbiegają one od standardów przyjętych w uczelniach wyższych w Polsce. Liczba rekrutowanych studentów jest właściwa z punktu widzenia potencjału dydaktycznego jednostki i jakości kształcenia.

7.2).

Uczelnia jest zorientowana na proces uczenia się studenta, student otrzymuje wsparcie na wielu polach, począwszy od naukowego i dydaktycznego, a na materialnym skończywszy. W czasie studiów istnieje możliwość uczestniczenia w programach badawczych, a także w pracach i działalności kół zainteresowań oraz kół naukowych. Proces uczenia się jest zorientowany na wykorzystanie praktyczne wiadomości teoretycznych nabytych podczas zajęć dydaktycznych.

Wiedza studentów jest weryfikowana na bieżąco podczas „wejściówek”, odpowiedzi ustnych podczas zajęć etc. Wiedza i umiejętności ponadto weryfikowane są podczas zaliczeń i egzaminów końcowych.

Studenci mają prawo wglądu w swoje pisemne egzaminy oraz projekty, jak również otrzymują informacje zwrotne o popełnionych błędach podczas konsultacji. Dzięki temu jest możliwa stała wymiana uwag pomiędzy nauczycielami akademickimi i studentami.

Studenci informowani są o wynikach egzaminów na różne sposoby, osobiście, za pomocą poczty elektronicznej czy extranetu.

Wymagania w aktualnym systemie ocen nie zawsze są wystandaryzowane i zależą od prowadzącego przedmiot. W kartach przedmiotów widnieje informacja w jakiej formie odbywa się zaliczenie przedmiotu, przy czym formy te na ogół określają egzamin pisemny lub kolokwium. ***Standaryzacja wymagań powinna polegać na określeniu tego co dokładnie student powinien umieć na ocenę dostateczną, dobrą i bardzo dobrą.***

7.3).

Studenci zdają sobie sprawę czym są punkty ECTS i jak dzięki nim można kształtować swój tok studiów, jednak z uwagi na specyfikę kierunku uważają, że indywidualizacja toku kształcenia jest możliwa jedynie w niewielkim stopniu. Regulamin studiów przewiduje możliwość ubiegania się o indywidualny plan studiów i program kształcenia.

Uczelnia, za pomocą ogólnouczelnianego Samorządu oraz koordynatora programu Erasmus informuje studentów o możliwości wyjazdów na studia za granicę w ramach programu. Studenci wizytowanego kierunku wiedzą o możliwości wyjazdu, jednak z uwagi na tryb studiów – studia niestacjonarne, pracę zawodową oraz sytuację rodzinną nie decydują się na podjęcie edukacji za granicą.

7.4).

Opiekę dydaktyczną i naukową na wizytowanym kierunku należy ocenić pozytywnie. Wykładowcy posiadają ustalone godziny konsultacji dydaktycznych, które wg opinii studentów są dopasowane do ich potrzeb i wymagań. System informowania o nich jest ogólnodostępny. Wszystkie zmiany w tym zakresie są bezzwłocznie umieszczane na extranecie, dzięki czemu możliwy jest płynny przepływ informacji na linii uczelnia – student.

W dziedzinie pomocy naukowej, studenci podkreślali, odpowiednie wsparcie merytoryczne ze strony nauczycieli akademickich. W ramach wizytowanego kierunku funkcjonuje koło naukowe WSB TV, które zajmuje się realizowaniem materiałów audiowizualnych, zdjęciowych etc. WSB TV zajmuje się ponadto dokumentowaniem ważnych wydarzeń z życia Uczelni i umożliwia poszerzenie studentom wiedzy z zakresu obróbki zdjęć, składania materiałów filmowych etc.

Regulamin studiów Wyższej Szkoły Bankowej przewiduje możliwość studiowania według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia. Studenci są świadomi takich

możliwości, jednak żadna z osób obecnych podczas spotkań z ekspertami nie była zainteresowana indywidualizacją procesu kształcenia.

Umowa o studiowaniu nie zawiera klauzul analogicznych do uznanych przez UOKiK za niedozwolone.

Studenci wiedzą czym są sylabusy, jednak uważają, że nie są im do niczego potrzebne. Studenci wskazali, że z pewnością wszystkie niezbędne materiały i informacje znajdują się w extranecie. Nigdy nie mieli problemu z ich znalezieniem choć zauważyli, że nie są one niezbędne, ponieważ wszystkie informacje otrzymują podczas pierwszych zajęć w semestrze.

W obrębie Uczelni, studenci ocenianego kierunku, którzy ukończyli I rok studiów mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które jest mechanizmem motywującym studentów do osiągania lepszych. Studenci mogą wziąć udział w programie „Studiuj za darmo”, który motywuje do osiągnięcia wysokich wyników w nauce – studenci, którzy spełnią warunki przewidziane w programie mogą w sposób znaczący obniżyć koszty kształcenia.

Na terenie Uczelni funkcjonuje punkt gastronomiczny, cieszący się dobrą opinią wśród studentów. Cena posiłków jest odpowiednia a ich jakość bardzo dobra.

W Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku funkcjonuje Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna. W skład Komisji Stypendialnych wchodzi studenci i pracownicy, przy czym większość stanowią studenci. Studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie: stypendium socjalnego, stypendium rektora, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, zapomogi. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie *Regulaminu Przyznawania i Wypłacania Świadczeń Pomocy Materialnej dla Studentów Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku*. Podział dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej, jak również proporcje funduszy pomiędzy stypendiami są zgodne z art. 174 ust. 4 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Decyzje stypendialne zawierają wszystkie elementy przewidziane w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Komisja stypendialna jest powoływana zgodnie z przepisami Ustawy i większość jej składu stanowią studenci, co jest zgodne z art. 177 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Kryteria przyznawania stypendium specjalnego, stypendium socjalnego oraz zapomogi są zgodne z przepisami ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz *Ustawy o świadczeniach rodzinnych*. Uczelnia monitoruje obowiązujący stan prawny i dokonuje na bieżąco stosownych zmian wynikających ze zmian legislacyjnych, m.in. w przedmiocie ustalania dochodu.

Uczelnia wspiera organizacje studenckie, w tym Samorząd studencki. Samorząd stara się animować życie społeczno-kulturalne Uczelni poprzez różnego rodzaju akcje o charakterze charytatywnym, integracyjnym oraz społecznym. Działalność Samorządu studenckiego jest zauważalna przez studentów wizytowanego kierunku. Potrafili oni wymienić i opisać inicjatywy i akcje organizowane przez Samorząd. Studenci uważają, że praca Samorządu jest znacząca, a oni sami korzystają z jego działalności – biorą udział w inicjatywach organizowanych przez Samorząd.

Samorząd studencki ceni sobie współpracę z Władzami Uczelni. Relacje te mają charakter partnerski. Uczelnia wspiera organizowane przedsięwzięcia zarówno merytorycznie, jak i finansowo.

Studenci dość aktywnie uczestniczyli w spotkaniu i odpowiadali na pytania. Pozytywnie odnosili się do obsługi administracyjnej i łatwości w kontaktach z pracownikami Uczelni.

Z największych problemów przedstawianych przez studentów należy wskazać przede wszystkim zbyt małą liczbę godzin „kontaktowych” z wykładowcą niektórych przedmiotów – studenci jako przykłady podali Programowanie oraz Bazy danych. Zauważyli, że by dobrze opanować podstawy tych przedmiotów należałoby zwiększyć ilość zajęć z nauczycielami akademickimi a ograniczyć zajęcia w trybie e-learningu.

Studenci obecni podczas spotkania ponownie wybraliby wizytowany kierunek, ponieważ spełnił większość ich oczekiwań.

Podkreślali na spotkaniu, że ich Szkoła jest otwarta na studenta, nowoczesna i innowacyjna. Przyjazna obsługa administracyjna, bliskość od miejsca zamieszkania i poziom merytoryczny to zdaniem studentów kluczowe elementy składające się na ich pozytywną opinię.

Studenci zauważyli, że pobiera się od nich niezależnie od uiszczanego czesnego opłatę za odbycie praktyk. Opłata ta jest niezależna od tego, czy Uczelnia znalazła miejsce praktyk dla studenta, czy też student sam zorganizował sobie miejsce praktyk.

Bardzo pozytywnie studenci wypowiedzieli się na temat nauczycieli akademickich - oceniając ich jako osoby kompetentne, merytoryczne i wymagające.

Studenci podczas spotkania przedstawili opinie, z których jasno wynika, że są ogólnie zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej Uczelni. Identyfikują się z Uczelnią i starają się aktywnie włączyć w życie społeczności akademickiej.

7.5).

Nie było formułowanych zaleceń.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1)

Zasady rekrutacji są zgodne z obowiązującym prawem, jednolite dla wszystkich i nie odbiegają one od standardów przyjętych w uczelniach wyższych w Polsce.

Proces rekrutacji na studia nie zawiera regulacji dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów.

7.2)

Uczelnia jest zorientowana na proces uczenia się studenta, który otrzymuje wsparcie na polu naukowym, dydaktycznym, materialnym i społecznym. Zasady zaliczania przedmiotów są dostępne w sylabusach. Brak standaryzacji.

System oceny osiągnięć studentów jest obiektywny i powszechnie akceptowany przez studentów.

7.3)

Studenci wizytowanego kierunku nie uczestniczą w wymianach zagranicznych. Nie dostrzegają zbyt dużej możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

7.4)

Studenci mają zapewnioną w wystarczającym, ich zdaniem, opiekę dydaktyczną i naukową.

7.5)

Nie dotyczy.

Kryterium 8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

8.1).

Funkcjonowanie w Uczelni wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia opiera się na kilku elementach. Podczas wizytacji Zespół Oceniający otrzymał dokument zatytułowany System Zapewnienia Jakości Kształcenia w WSB w Gdańsku, obejmujący trzy główne elementy: 1) opracowanie koncepcji kształcenia, 2) nadzór nad procesem kształcenia, 3) weryfikacja efektów kształcenia. W ramach tych elementów powołano ciała, które tworzą formalną strukturę w systemie i określono zakres ich obowiązków. Strukturę systemu zapewnienia jakości kształcenia należy ocenić jako przejrzystą, zapewniającą sprawne zarządzanie i właściwy nadzór nad procesem kształcenia. Zasady funkcjonowania systemu zapewnienia jakości mogą być podstawą do budowy Księgi Jakości porządkującej systemowo działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale, do budowy której zachęcał Władze Wydziału Zespół Oceniający. Nad całością prac w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia czuwa Wydziałowa Komisja ds. jakości kształcenia, którą powołano Uchwałą Rady Wydziału nr 20/2012 z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie powołania Komisji ds. Jakości Kształcenia. Do zadań Komisji należy m. in. nadzór merytoryczny nad programem studiów, przegląd planów i programów nauczania, systematyczna weryfikacja sylabusów i literatury zalecanej do poszczególnych przedmiotów, a także generalnie ocena jakości kształcenia (nadzór nad procesem kształcenia, weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia) na prowadzonych na Wydziale kierunkach. Komisja współpracuje z kierownikami katedr w zakresie harmonizacji treści kształcenia na poszczególnych specjalnościach, a z dyrektorem Biblioteki WSB ustala zakres księgozbioru niezbędnego do pełnej realizacji programu studiów. Z władzami dziekańskimi są omawiane zagadnienia z zakresu zatwierdzania tematów prac dyplomowych, oceny jakości procesu dyplomowania, wytycznych oceny studentów i kadry dydaktycznej. Kierownicy katedr nadzorują proces dydaktyczny w zakresie przedmiotów prowadzonych w ramach katedry pod względem zgodności realizowanych treści z potrzebami rynku pracy, aktualności treści oraz zalecanej literatury. Kierownicy katedr wyznaczają koordynatorów przedmiotów, których zadaniem jest opracowanie dla poszczególnych przedmiotów efektów kształcenia, dokonywanie przeglądu sylabusów biorąc pod uwagę zgodność treści z efektami kształcenia, aktualność przekazywanych treści oraz literatury. Władze Uczelni powołały Radę Programową skupiającą specjalistów z różnych dyscyplin naukowych oraz przedstawicieli biznesu, działaczy sfery społeczno-kulturowej. Członkowie Rady opiniują programy kształcenia i zgłaszają propozycje ich zmian, proponują rozwiązania dotyczące praktycznych aspektów kształcenia, dostosowują programy nauczania do potrzeb rynku pracy.

Od 2009 r. Uczelnia monitoruje losy absolwentów, pozyskując informacje na temat kierunku rozwoju karier zawodowych byłych studentów. Duże znaczenie ma wiedza, czy absolwenci wykonują pracę zgodną z nabytym wykształceniem oraz określenie stopnia przydatności wiedzy i kompetencji zdobytych w trakcie studiów. Powyższe informacje są wykorzystywane przez Władze Uczelni do ewentualnej weryfikacji określonych efektów kształcenia i dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy.

W Wyższej Szkole Bankowej prowadzony jest stały nadzór merytoryczny nad jakością prowadzonych zajęć. Dokonują tego kierownicy katedr, którzy dobierają pracowników do

obsady zajęć oraz prowadzą hospitację zajęć, doskonalą metody dydaktyczne. Zespół oceniający zapoznał się z arkuszami przebiegu hospitacji. Znajdują się w nim uwagi i zalecenia dla osób wizytowanych. Każdy pracownik naukowo-dydaktyczny podlega okresowej ocenie, która dokonywana jest co najmniej raz na dwa lata w formie pisemnej przez Uczelnianą Komisję ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Komisja jest powoływana przez Rektora, a w jej skład wchodzi: dziekan, kierownik katedry oraz pełnomocnik Rektora ds. badań naukowych. Ocena nauczyciela akademickiego obejmuje działalność dydaktyczną, naukowo-badawczą oraz pracę organizacyjną na rzecz Uczelni. Przy okresowej ocenie działalności dydaktycznej brane są pod uwagę: poziom i aktualność przekazywanych treści, rzetelne realizowanie obowiązków dydaktycznych, umiejętność nawiązania kontaktu ze studentami, aktywny udział przy tworzeniu programów studiów, treści przedmiotów, konstrukcji nowych stanowisk laboratoryjnych, programów komputerowych, systemów informatycznych dla dydaktyki, opieka nad kołami naukowymi. Uwzględniane są również wyniki badań opinii studentów oraz wyniki hospitacji zajęć.

Od roku akademickiego 2009/2010 studenci wypełniają ankietę, poprzez którą wyrażają swoją opinię na temat zajęć dydaktycznych oraz ich prowadzących. Zgromadzone wyniki ankiet poddawane są analizie statystycznej, a następnie częściowo publikowane. Zespół Oceniający zapoznał się z wypełnionymi formularzami ankiet studenckich i formularzami oceny kadry. Proces ankietyzacji prowadzony jest w każdym roku akademickim zaś ocena kadry odbywa się w cyklu czteroletnim.

System weryfikacji efektów kształcenia wdrożony został na wszystkich etapach kształcenia i opiera się na wielowymiarowych działaniach. Obejmuje realizację przedmiotu (np. adekwatność metod zaliczenia przedmiotu w stosunku do zakładanych efektów kształcenia), realizację praktyk, proces dyplomowania oraz monitorowanie karier absolwentów.

Wszystkie prace dyplomowe powstałe na Wydziale Finansów i Zarządzania poddawane są sprawdzeniu przez system antyplagiatowy „Plagiat”. Po wygenerowaniu wyników pracy systemu, student ma obowiązek ich omówienia z promotorem. Po otrzymaniu pracy i raportu o ocenie stopnia oryginalności sprawdzonej pracy, promotor decyduje o ewentualnej akceptacji stopnia oryginalności pracy dyplomowej. Jeżeli wynik pracy był negatywny, promotor wskazuje studentowi zakres pracy do poprawy i zgłasza w Dziekanacie prośbę o ponowne umożliwienie przesłania przez studenta pracy do systemu antyplagiatowego. Jeżeli ponownie wysłana praca do systemu antyplagiatowego otrzyma wynik pozytywny oraz równocześnie nie został przekroczony termin zdania pracy do Dziekanatu, możliwa jest obrona studenta w terminie wyznaczonym w zarządzeniu Rektora.

Najważniejsze informacje dotyczące jakości kształcenia znajdują się na stronie internetowej Wydziału. Na pierwszych zajęciach podawana jest studentom ponadto informacja o wymaganiach egzaminacyjnych na kierunku *Informatyka i ekonometria* i na każdym z prowadzonych przedmiotów. Opiekunowie lat i grup mają spotkania informacyjne ze studentami.

8.2).

Wewnętrzny system zapewnienia jakości okazał się efektywny w zakresie gromadzenia i uwzględniania informacji płynących z praktyki gospodarczej. Na tej podstawie Wydział opracował koncepcje kształcenia wybierając praktyczny profil kształcenia dla kierunku. Prace Komisji ds. Jakości oraz Dziekana i Rady Wydziału zapewniły zgodność programu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji a także z oczekiwaniami rynku pracy.

Program kształcenia jest opiniowany przez przedstawicieli rynku pracy poprzez prężne funkcjonowanie Rady Przedsiębiorczości.

Wśród członków Rady Przedsiębiorczości znajdują się instytucje kluczowe dla uprzątnienia przedmiotów w kształceniu na kierunku *Informatyka i ekonometria*:

- Lufthansa Systems Poland Sp. z o.o. - systemy i sieci informatyczne,
- Morski Port Gdynia S. A., Morski Port Gdańsk S.A. - informatyka w komunikacji powszechnej i transporcie, aspekty informatyczne w zarządzaniu w sytuacjach kryzysowych

oraz inne znaczące instytucje życia gospodarczego:

- Deutsche Bank PBC S.A. Oddział w Gdyni,
- Business Centre Club,
- Thomson Reuters,
- Nordea Bank Polska S.A.,
- ENERGA Obsługa i sprzedaż.

Trzecie spotkanie Rady Programowej w dniu 29.11.2012 r. obejmowało podsumowanie dotychczasowych wyników prac nad dostosowaniem kształcenia do wymogów rynku pracy, wypracowanie efektów kształcenia kierunków tj. *Finanse i rachunkowość* oraz *Informatyka i ekonometria*, omówienie efektów kształcenia po praktykach i konsultacje w zakresie następujących kwestii:

- jak ma odbywać się realizacja praktyk w kontekście wprowadzonych zmian (praktyki 12-tygodniowe)?
- w jaki sposób pracodawcy mogą włączyć się w realizację praktyk?
- jak powinno wyglądać zaliczenie praktyk?

Wnioski dotyczące kierunku *Informatyka i ekonometria*, jakie zostały sformułowane podczas spotkania były następujące.

1. Brak możliwości zdobycia doświadczenia dla studentów podczas pierwszych semestrów studiów, brak przedmiotów specjalnościowych od samego początku, by student mógł już na początku studiów pozyskać pewne umiejętności, znajomość jakiegoś programu, np. Excel;
2. Slang informatyczny- na rozmowie kwalifikacyjnej pracodawcy chcą wiedzieć czy student posługuje się tym samym językiem co pracodawca i używa terminologii informatycznej, nie należy przy tym zapominać o umiejętnościach miękkich, żeby student umiał dopasować swoją komunikację do odbiorcy;
3. Brak u studentów umiejętności miękkich takich jak umiejętność prowadzenia spotkań, powinno pojawić się kształcenie w zakresie zachowań, np. jak się trzeba zachowywać w czasie spotkań lub rozmowy kwalifikacyjnej, jak tworzyć i prezentować swoje opinie, jak osiągnąć umiejętność opanowania tremy itp.;
4. Na praktyce student powinien już coś umieć, dlatego też przedmioty specjalnościowe powinny być realizowane wcześniej, na pierwszych semestrach;
5. Dlaczego pojawia się język C w siatce programowej- zamiast tego może lepiej język bardziej popularny PHP, nawet bardziej niż C - C++, C#, Visual Basic też jest bardziej popularny niż C;
6. Przejść od bardziej technicznych kwestii na bardziej użytkowe w uczeniu;
7. Dodać wstęp do informatyki – dający rozeznanie informatyczne, starać się wyrównać poziom studentów, student powinien znać podstawy;
8. Specjalność „Inżynieria testów oprogramowania”: to bardzo dobry pomysł, to jest tani pracownik dla firmy, bo wiedza zdobyta na studiach może być wystarczająca, aby zaczął pracę, łatwo wprowadzić go w temat, również jako praktykanta;
9. Więcej przedmiotów powinno mieć praktyczną formę kształcenia;
10. Brakuje wśród przedmiotów algorytmów, brakuje również projektów, ciekawy byłby

- problem szacowania ryzyka inwestycyjnego dla informatyków,
11. Wprowadzenie przedmiotu Informatyka w przedsiębiorstwie, obieg dokumentów, dokumentacja elektroniczna - nie ma tego w programach kształcenia;
 12. Matematyka obejmuje 120 godzin w programie – jeden z ekspertów uznał, że jest to za dużo, może zamiast tego połowa, a reszta godzin byłaby przeznaczona na dodatkowe zajęcia z przedmiotów specjalistycznych;
 13. Przedmiot Podstawy psychologii - komunikacje, negocjacje, nie teoria psychologii ale więcej nacisku na umiejętności, które student będzie musiał wykorzystywać,
 14. Systemy operacyjne – skupić się na tych, które są teraz popularne: android, windows mobile, systemy mobilne, aplikacje chmurowe.

Studenci mają zapewnioną reprezentację w Radzie Wydziału, na którym prowadzony jest oceniany kierunek. Spełniony jest zatem wymóg odpowiedniej reprezentacji studentów i doktorantów w radzie podstawowej jednostki organizacyjnej wynikający z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W odniesieniu do składu senatu Uczelni, liczba studentów przekracza 20% , zatem wymóg określony w art. 61 ust. 3 jest spełniony.

Proces zapewniania jakości kształcenia opiera się na wypełnianych cyklicznie ankiet ocenających wszystkie zajęcia. Uczelnia zmieniła formę przeprowadzenia ankiet z ankiet internetowych na papierowe.

Z rozmowy przeprowadzonej ze studentami wynika, że ich przedstawiciele w organach kolegialnych właściwie wypełniają swoją rolę w procesie podnoszenia jakości kształcenia.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji). Przewodniczący

Zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	działalność naukowa	działalność między-narodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+	+		+/-	+
umiejętności	+/-	+	+		+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+		+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

8.1)

System zarządzania kierunkiem *Informatyka i ekonometria* jest przejrzysty. Efekty kształcenia są opiniowane i konsultowane z kadrami akademicką, studentami i przedstawicielami rynku pracy. Ocena efektów kształcenia jest wielotorowa: egzaminy i zaliczenia, ankietyzacja, proces dyplomowania i pozyskiwania opinii płynących z rynku pracy.

8.2)

W procesie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia uczestniczą przedstawiciele całej społeczności akademickiej Uczelni a także partnerzy biznesowi, przede wszystkim przy udziale Rady Przedsiębiorczości.

9. Podsumowanie - cały zespół

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	w pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1. koncepcja rozwoju kierunku		X			
2. cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3. program studiów			X		
4. zasoby kadrowe		X			
5. infrastruktura dydaktyczna		X			
6. prowadzenie badań naukowych					
7. system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8. wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek *Informatyka i ekonometria* ma pełne możliwości rozwoju z uwagi na stabilną o wysokich kwalifikacjach naukowych kadrę akademicką tworzącą minimum kadrowe a także na fakt, że dzięki praktycznemu profilowi kształcenia na kierunku Uczelnia kształci wysoko kwalifikowanych specjalistów z zakresu szeroko rozumianych metod ilościowych w ekonomii.

Wybrany przez Uczelnię praktyczny profil kształcenia znajduje odzwierciedlenie w programie kształcenia, w którym ponad 60% odnosi się do realizacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych.

Koncepcja kształcenia wymaga jednak pewnego dopracowania. Dotyczy to proponowanych specjalności, które zbyt mocno zmiierzają w kierunku kształcenia informatycznego, pomijając na poziomie specjalności aspekty ekonomiczne określone w kanonie kierunku. Tę tendencję widać także przez pryzmat pytań zadawanych na egzaminie dyplomowym (w ramach tych specjalności). Analizy wymaga także bilans pracy studenta.

Należałoby zweryfikować czy kształcenie przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego spełnia warunek realizacji przynajmniej 50% programu studiów, a zatem założonych efektów kształcenia, zwłaszcza w zakresie umiejętności. Sygnalizują to także studenci, wskazując, że w ramach niektórych przedmiotów zajęć praktycznych prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim powinno być więcej.

Należałoby ponadto lepiej przedstawić rolę praktyk, poprzez ukazanie efektów, jakie powinny być osiągnięte za pomocą praktyk czy ewentualnie staży.